

22 МЕЖІ
БЕЗКІНЕЧНІСТЬ,
ПЛЮС-МІНУС

Демон-Гор

Ріжикіт

Ріжарігує

Емпіронія

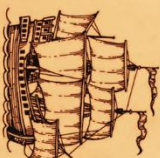
Радия

Піжиррф

Падь

Чарііт

Ігріке

Портгійя

Д

і

П

П

В

Н

Д

П

22 Межі

Безкінечність, плюс-мінус; — 22 Межі, Видавництво «Луноїдоїд», 2025. — 398 с.

Мія — лише мала частина новоствореного світу, де деякі люди здатні реалізовувати думки, а небом розкидані нерухомі кольорові хмари, які є загадкою для кожного на планеті. Не довіряючи ні своєму господареві, ні собі самій, Мія вірить тільки шепотінню в голові, яке все стверджує, що цей спекотний мегаполіс її обов'язково з'їсть. Тут їй і належить знайти або втратити себе.

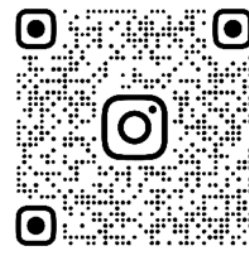
У момент, коли Мії здається, що її сенс ось-ось згасне під сонцем, їй видається шанс. Невеликий шанс на життя замість сотні гарантій існування.

Ця книга про мрійників: вільних і готових йти на ризик заради того, щоб відчувати натхнення. Вона про письменників, музикантів, художників, інженерів та всіх, хто зміг знайти свій мотив. Про них і тих, хто таких людей усією душею ненавидить.

МІЙ ВСЕСВІТ

МІЙ ІНСТАГРАМ

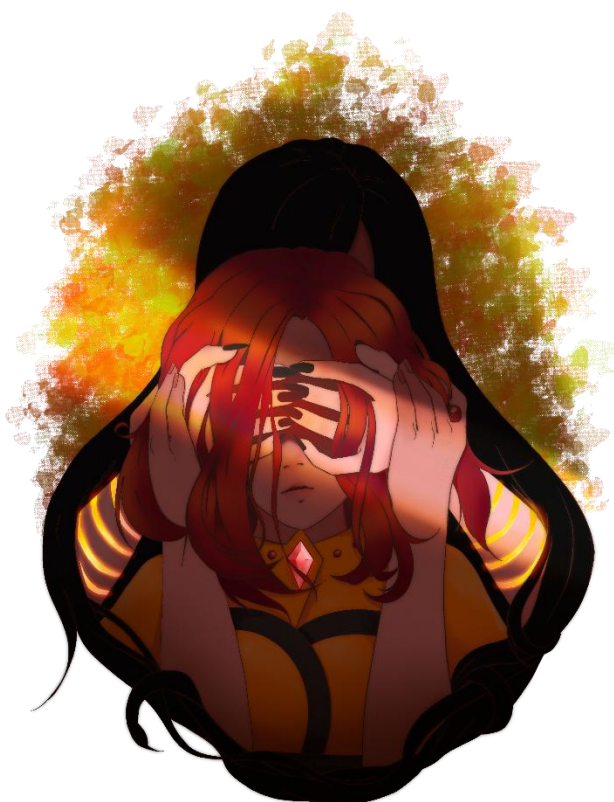
22_LAYERS_OF_ME

© 2025 by 22 Layers. All rights reserved.
©Переклад на Йетрагге-янте видавництво ТОВ «Луноїдоїд», 2025

Права на видання отримані за згодою з 22 layers. Всі права захищені. Ніяка частина цієї книги не може бути відтворена в Дамон-Таррі в будь-якій формі без письмового дозволу власника авторських прав.

ТОВ «Луноїдоїд», Еміронія, Стеокс, північна сторона 3, площа 2/2Н, вул. Пошани і пороку 1|22|1

22 МЕЖІ

БЕЗКІНЕЧНІСТЬ, ПЛЮС-МІНУС

(УРИВОК ДЛЯ ОЗНАЙОМЛЕННЯ)

ЦЯ КНИГА — ПЕРША ІСТОРІЯ ОСНОВНОГО ЦИКЛУ. НИЖЧЕ ВИ ЗНАЙДЕТЕ ПЕРЕЛІК КЛЮЧОВИХ ПОДІЙ ВСЕСВІТУ В ХРОНОЛОГІЧНІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ.

1. АМАЛЬГАМА

1-Й РІК НОВОЇ ЕПОХИ

ПРОЦЕС, ЯКИМ НАЗИВАЮТЬ ЗЛИТТЯ ЧОТИРЬОХ РІЗНИХ НЕБЕСНИХ ТІЛ, ЩО ПРИЗВІВ ДО ПОЯВИ НОВОЇ ПЛАНЕТИ, ЯКА НАЗИВАЄТЬСЯ ВІОЛАНДО.

ПЕРША ЗУСТРІЧ ЛІДЕРІВ КРАЇН ЯК ПІВНІЧНОГО, ТАК І ЗАХІДНОГО МАТЕРИКІВ, НА ЯКІЙ ВИЗНАЧАЛИСЯ КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ СПІВПРАЦІ ТА СПІВІСНУВАННЯ В РАМКАХ НОВОГО СВІТОВОГО ПОРЯДКУ.

3. СКРЕГІТ

48-Й РІК НОВОЇ ЕПОХИ

АНОМАЛЬНА ПОДІЯ СВІТОВОГО МАСШТАБУ, ЩО ПРИЗВЕЛА ЯК ДО ЗАГИБЕЛІ ЗНАЧНОЇ ЧАСТИНИ НАСЕЛЕННЯ, ТАК І ДО ПОЯВИ В ДЕЯКИХ ЛЮДЕЙ НОВОГО ВИДУ ЕНЕРГІЇ, ЗВАНОГО АМАРАНТИНОМ.

ДРУГІ ЗА РАХУНКОМ ЗБОРИ БІЛЬШОЇ ЧАСТИНИ СВІТОВИХ ЛІДЕРІВ, НА ЯКИХ ОБГОВОРЮВАЛИ ПИТАННЯ НАСЛІДКІВ СКРЕГОТУ, САМУ ПРИРОДУ АМАРАНТИНУ І СТАВЛЕННЯ СВІТОВОЇ СПІЛЬНОТИ ДО ЙОГО НОСІІВ.

5. МЕТАЛЕВИЙ ДЗВОНИК

49-Й РІК НОВОЇ ЕПОХИ

МОЯ ДРУГА КНИГА. ЦЕЙ ТВІР — ВІДГАЛУЖЕННЯ ВІД ОСНОВНОГО СЮЖЕТУ І ЙОГО МОЖНА ЧИТАТИ БЕЗ ПРИВ'ЯЗКИ ДО ІНШИХ КНИГ.

НА ПІВДНІ СТЕОКСА ЗАВЕРШУЄТЬСЯ БУДІВНИЦТВО ЗАМКУ, ЯКИЙ СТАЄ ДОМІВКОЮ ДЛЯ ПЕРШИХ ЖИТЕЛІВ.

7. БЕЗКІНЧІСТЬ, ПЛЮС-МІНУС

54-Й РІК НОВОЇ ЕПОХИ

МОЯ ПЕРША КНИГА. ПЕРША ІСТОРІЯ, ЯКА ПОВ'ЯЗАНА З ОСНОВНИМ ЦИКЛОМ. ДОПОМАГАЄ КРАЩЕ ЗРОЗУМІТИ КОНЦЕПЦІЮ СВІТУ ТА ПОДІЇ ІНШИХ ОПОВІДАНЬ.

МОЯ ТРЕТЯ КНИГА. ЦЯ ІСТОРІЯ — ВІДГАЛУЖЕННЯ ВІД ОСНОВНОГО СЮЖЕТУ І ЇЇ МОЖНА ЧИТАТИ БЕЗ ПРИВ'ЯЗКИ ДО ІНШИХ КНИГ.

МАЙБУТНЯ ТВОРЧІСТЬ ІСТОРІЇ, ЯКІ РОЗКРИЮТЬСЯ МЕЖА ЗА МЕЖЕЮ.

2. ПЕРШІ ЦІЛЬНІ ЗБОРИ

6-Й РІК НОВОЇ ЕПОХИ

4. ДРУГІ ЦІЛЬНІ ЗБОРИ

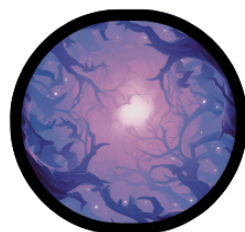
48-Й РІК НОВОЇ ЕПОХИ

6. ОРТОРУС

50-Й РІК НОВОЇ ЕПОХИ

8. ТРАУР/СВЯТО У СЕМИ КОЛЬОРАХ

55-Й РІК НОВОЇ ЕПОХИ

Терсида

Сонячні епізоди важливі.

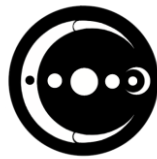
Вони розповідають про просте, без якого не буває важливого.

Це звичайні дні, що створюють основу історії.

Без них були б тільки почуття без сенсу.

Про сенс люди читають до настання темряви.

Йеталь

Місячні епізоди чарівні.

Вони гармоніюють з музикою і вміють зачіпати.

Якщо виходить, їх не тривожать, доки не заховається сонце.

Тому що вночі з'являється сокровенне, що веде за собою.

А в ньому — й самі ми.

Глава 1. ЖОВТИЗНА

— Ви набагато гірші за душогубів. Подібні до вас одразу відкушують руку свого товариша по лікоть. Бути егоїстом і жити всупереч усім нам — хіба це можна назвати метою? Ні, це неможливо і неприродньо. Саме тому ви винні, безумовно. Ви винні назавжди.

Лунав спокійний чоловічий голос. Гучномовці, наче провідники неквапливого мовлення, доносили до всіх правду. Той самий стиглий плід правди, від якого неможливо відмовитись, помірно солодкий, зведений до істини. Інакше кажучи — справжній і найсоковитіший серед всіх інших сортів. Треба було мати талант, щоб передати його унікальний смак. Цей голос, який впізнавав кожен мешканець міста, мав щось таке, що притягувало, було дивовижним і схожим на дар. Він ніколи не лунав підвищеним тоном і завжди мав рацію: не тільки для себе, а й для переважної більшості. На фоні тихої оркестрової музики було чутно діалог, що нагадував не критику дій, а розмову двох однодумців. Гучномовці, що висіли на високих стовпах, дозволяли насолодитися бесідою будь-якому перехожому. Слухати або затулити долонями вуха — справа кожного, але головне, що у нього є вибір.

— Адже ви розумієте, пане Тóкіре, що це велика помилка з вашого боку? Розумієте всю небезпеку, що могла спіткати наше місто, чи не так? Зараз ви берете на себе відповідальність, а завтра ваш винахід призводить до трагічних наслідків. Кому ви будете доводити, що це нещасний випадок? Родичам жертв? Знедоленим? Тим, що постраждали?

— Я вас чудово розумію, — змученим і не дуже впевненим голосом відповів співрозмовник. — Дуже добре розумію, про що ви кажете, пане Мєндаксе.

— Ваш вчинок ганьбить не тільки ваше ім'я, пане Токіре. Ви — чоловік, батько і син. Ви, зрештою, механік. Не вчений, дорогий мій, не винахідник, а механік! Ви знаєте, що це означає?

— Що нічого шукати в сфері, для якої я не створений. Це помилка, яку я зміг усвідомити тільки зараз.

— Саме так! — чоловіку, котрий каявся, почали було аплодувати, але вирішили, що двох оплесків буде достатньо. — У нас є вчені, ви про це знаєте. Вони займаються своєю справою, а ви — своєю. Нескладно ж запам'ятати.

— Так, зовсім нескладно.

— Адже зрозумійте, я спілкуюся з вами, і серце стискається. Не хочеться, щоб ви зруйнували своє майбутнє. Ви — чудовий механік, завдяки вам наш Мейярф зберігає світло навіть вночі. Ось тільки не намагайтесь зробити наше місто яскравішим, просто підтримуйте в ньому світло. Інакше це може закінчитися тим, що ми спалимо самі себе.

— Чудово розумію ваш посил, — з трепетом у голосі погодився обвинувачений.

— Значить розумієте і глибину своєї провини. Визнаєте, що несете відповідальність перед нами всіма? Перед кожним мешканцем Мейярфа, який міг би постраждати від ваших дослідів. Ви небезпечні, а ваші дії, не побоюся цього слова, порочні.

Тепер голос обвинуваченого знову лунав тихо, впевнено, але покірно. Сором витіснив трепетні відчуття, й не обов'язково було дивитися на його обличчя, щоб зрозуміти це.

— Звичайно, визнаю, пане Мендаксе. Винний і зганьблений. Я кажу це цілком свідомо, — розкаювся обвинувачений. — Краще зараз, аніж ніколи.

— Ось тут ви маєте рацію. В такому випадку, пане Токіре, хотілося б, щоб ми пішли один одному назустріч. Ви знаєте, що свавілля такого роду передбачає тривалий термін ув'язнення. Ми з вами прекрасно розуміємо, що з цього виходить, — чоловік на певний час замовк, ніби до останньої секунди не був упевнений, чи варто йому продовжувати. — Але як ви поставитесь до того, якщо Мейярф дасть вам шанс?

— Мені... вибачте?

У голосі обвинуваченого прозвучало здивування. Ніякого захоплення, ніякої провини. Ніби поставлене запитання було

неможливим, не вписувалося в жодну існуючу норму і не мало права навіть прозвучати.

— Про який шанс ви говорите, містере Мендаксе?

— Про єдиний для вас. Погодितесь обмежитися доганою в обмін на привселюдне знищення цього бридкого винаходу? Це помилка, і якщо ваше каяття щире, я прошу продемонструвати це на ділі, перед усіма. Врахуйте, що таку пропозицію я б назвав винятком. Зрештою, ви... чоловік, батько, син. Не хотілось би, щоб молода особа вашого віку змарніла в жахливому місці на зразок Мису Хихотунів¹. Разом із божевільними, ґвалтівниками й іншими навіженими. Ви можете там опинитися, тому що ваш винахід — вульгарний жест на адресу кожного, хто вас чує. Я це розумію, але водночас мені хочеться сказати, що ви цього не заслужили. Ви помилилися, адже так? Мені важливо розуміти, що ви зможете контролювати того хлопчика-авантюриста всередині вас. Важливо, щоб ви усвідомили помилку повною мірою і застерегли від неї інших молодих осіб, які схильні... заблукати. Я б хотів, аби ви стали прикладом для тих, хто думає, що може рухати цей світ уперед. І якщо ви справді відчуваєте провину — просто скажіть про це в мікрофон перед собою, пане Токіре. Але врахуйте, що я не змушую вас це робити. Передусім, у вас є право вибору.

За кілька секунд ніхто не сказав ні слова. Тільки дихання, тихий шум мікрофона і оркестрова музика. Але невдовзі почувся голос людини: переляканої, зламаної, яка проміняла одну свободу на іншу.

— Розробляючи цю катушку, я думав про створення чогось, що можна буде назвати рухом уперед. Думав, що це прогрес. Та, на жаль, знехтував тим, що це може бути небезпечно. Я не врахував ключової деталі: нові ідеї дуже рідко можуть бути корисними для суспільства, яке вже й без того стабільне. Особливо якщо вони створюються некваліфікованими у цій сфері людьми. Тому я закликаю кожного, хто мене чує, не повторювати такої помилки. Не намагатися створювати подібне і не думати, що ви можете підштовхнути людство вперед. Проте для вас створена найзручніша і найкоротша дорога до щасливого життя. Тому я обіцяю, що з чистим серцем особисто ж знищу свою помилку і більше не створю нічого подібного. І дякую панові Мендаксу за... шанс. Шанс жити.

¹ Мис Хихотунів — виправна установа, що займається реабілітацією осіб, яких визнали небезпечними для суспільства. На відміну від інших подібних установ, в мисі Хихотунів займаються як людьми з невеликими відхиленнями, так і абсолютно несамовитими індивідами.

Після цих слів ведучий похвалив співрозмовника і навіть подякував йому. Ще кілька хвилин бесіди, і мовлення закінчилося звичайними словами: «З вами була станція «Просвітництво». Дякуємо за увагу і будьте обережні».

Як і інші люди, Мія чула діалог, що звучав із гучномовців. Звук проникав через вікна установ, на невеликі вулички і навіть у найвіддаленіші кімнатки будинків — було важливо, щоб його почув кожен. Тягнувши за собою два візки з валізами, вона старалася сконцентруватися на чому завгодно, тільки не на фізичній втомі. Після того як радіопередача закінчилася, Мія замислилась над тим, як багато людей чули цю розмову. Десятки гучномовців, сотні вулиць, тисячі людей і одне сонце над головою — ось воно, місто-держава, що простягається на половину континенту.

Мейярф, цей величезний і густонаселений мегаполіс, завжди розпочинав свій день за однією і тією ж схемою. Варто було лише вийти зранку на вулицю, як очі засліплював цілий океан проміння: невидимого, проте дуже спекотного. Зірка над цією частиною міста здавалася розігрітою бомбою, котра ось-ось вибухне і спалить усе, до чого зможе дістатися. Єдиний колір, що міг асоціюватися з Мейярфом, — жовтий. Під ногами плавилася дорога, вимощена цеглою лимонного кольору, яка з задоволенням поглинала ту температуру, яку їй дарувало світило на небі. Трохи менші вулиці вкривав тонкий шар піску, не такий червоний, але такий же гарячий, як тліюче вугілля. Через те, що більшість вулиць були широкими, заховатися від спеки можна було лише відхилившись від курсу і зайшовши в якийсь вузький провулок.

Усі бродячі собаки тут були схожі на шакалів, а птиці — на брудні грудки з крилами. Кольорами вони не рясніли і рідко видавали гарні звуки. Зазвичай це було схоже на відкашлювання піску, що потрапив у горло. Барвистими тут були лише рідкісні дерева, які дивом не вицвітали під сонцем.

У цьому місті завжди хтось кудись йшов. Чи то ніс ящик на голові, чи тягнув за собою візки або просто хотів напиться — не важливо, адже він ставав частиною потоку, що рухається по яскраво-жовтому розжареному покривалу. В таку спеку Мія навіть не могла пригадати, як виглядає Мейярф уночі. Вона погано пам'ятала прохолоду, приємний дотик піску під ногами і можливість вільно подивитися на небо. Зараз це уявлялося так

розмито, ніби пройшло кілька років, — зникло відчуття реальності, яке в неї було ще кілька годин тому. Вечір здався навіть далі, ніж країна цього міста.

Єдиний спосіб відволіктися від спеки і втоми — думати про щось інше. Щоразу Мія дотримувалася цього правила, і зазвичай воно допомагало: порожні чи ні, але думки дозволяли скоротити час на шляху до цілі.

«Щось не так. Я точно роблю щось не так».

Вперше за три флатії² ця думка в голові промайнула настільки яскраво і цілісно. Мія спробувала забути про візки з валізами, які машинально тягнула за собою, забути про господаря і навіть пекельну спеку. Щоб хоч ненадовго відволіктися, вона підняла голову, але миттєво примружилась і відвернулась. Зараз дивитися вгору було просто неможливо.

До складу Марлеса вдалося дістатися за годину. Ремісник відкрив валізи, перерахував товар і почав виписувати талончик — доказ, що все доставлено вчасно і в потрібній кількості. Вона вкотре віддасть папірець Заужу, а той запитає, чому так довго. Хоч з усієї сили біжи, хоч падай від виснаження, він все одно

² Флатія — одиниця виміру часу, що дорівнює восьми дням.

прочитає мораль і всуне новий товар. Настільки набридливий коловорот, що від думок про це охопила злість.

Зворотній шлях завжди здавався легшим, адже валізи були порожніми. Можна було дозволити собі йти вузькими вуличками, ховаючись від сонця під громіздкими дахами невеличких будівель. А там, в тіні, з'являвся шанс зібратися з думками і пригадати щось важливе. Зараз у голові роїлися десятки різних ідей, але нічого цілісного, нічого такого, що можна було б назвати важливим.

«Майже за місяць³ я жодного разу не спізнилася по-справжньому, — вона замислилась і прикусила губу. — Хоча двічі проспала. Навіть якщо не затримаюся, Зауж мене вилає. Та хіба це важливо? Чому я взагалі думаю про це?».

Розум, ніби прагнучи докопатися до правди, намагався з непотрібної купи думок вихопити важливі і потрібні. Мія не знала, які запитання вважати важливими, а які ні, не знала, чи можна знайти на них відповіді і як вони повинні звучати. Але точно розуміла — є повсякденні рутинні думки, а є щось більше. Хотілося відкопати у себе в голові хоч крихту того, що не пов'язане з роботою, бажанням поїсти і спробами пригадати минуле.

Ще кілька кроків — і тінь від дахів зникне, вуличка виведе на все ту ж широку жовту дорогу. Мія зупинилася в провулку, приклала долоню до лоба, щоб затулити очі від сонця, і подивилася в небо.

Не так далеко просто в повітрі вже котрий день висіло щось подібне до клубка хмари. Для справжньої хмари він здавався замалим, розміром, як невеликий будинок. Ніби шматочок хмарки відірвався від загальної маси і завис у повітрі. Коли на нього не глянь, він завжди залишався на своєму місці, навіть коли небо було кришталєво-синім. Лише іноді, якщо довго вдивлятися у цей перистий м'яч, можна було побачити, як всередині сяє щось, схоже на різнобарвні блискавки. Неподалік висіла ще одна хмарка, але вже насиченого бурштинового відтінку. А десь там, вдалині, плям було більше, але звідси вони здавалися такими маленькими, як крихта солі. Неможливо було розгледіти навіть їх колір — так далеко вони знаходилися.

— Але ж це не просто хмари, — запевнила себе Мія. — Мабуть, вони щось означають...

³ Місяць на материку завжди дорівнює тридцяти двом дням і складається рівно з чотирьох флатій.

Коли всі хмари пливли, ці маленькі ватні грудки не рухались. Вночі і зранку протягом всіх цих днів вони викликали цікавість. Ніби пазли з іншої, яскравішої картини. Напевно, навіть цей великий світ, Віоландо⁴, не знав, звідки з'явилася ця непорушна краса.

Зовсім забувши про час, Мія змогла нарешті відірвати погляд і зробити крок вперед. Вулиця вела всіх людей плавно. Ніби мала власну течію. Достатньо було просто плисти за нею, щоб незабаром опинитися вдома.

Зайшовши до таверни, вона не встигла сказати ні слова — чоловік її випередив. Не потрібно було жодного зорового контакту, щоб відчувати себе винною, — достатньо того, з яким закидом він говорив.

— Чому так довго? Я ж дав тобі рівно півтори години. Ти запізнилася на п'ятнадцять хвилин, а вони відіграють роль, повір мені. Тому і їсти будеш уже ввечері.

— Вибачте, пане Зауж. Я справді винна. Клянуся перед Предвічною, що таке більше не повториться.

Підняти голову — означало кинути виклик. Тому її погляд був прикутий до підлоги, а голова схилена на знак максимальної покірності. Саме покірність тішила цього чоловіка настільки, що осудний тон у його голосі змінювався на інший, більш суворий, але набагато поблажливіший.

— Клянуся перед Предвічною, — передражнив чоловік. — Не вперше помічаю за тобою, що ти зарікаєшся перед нею не робити чогось. Ти ж навіть не знаєш, хто вона така, то навіщо мелеш язиком? Чи важливі для неї, а в першу чергу для мене, твої обітниці?

Запитання залишились без відповіді — обоє розуміли, що говорити немає про що. Відполірувавши один келих до блиску, чоловік взявся за інший. І тільки після цього від дістав з-під прилавка тацю і кивнув головою в її бік.

— Швидше йди обідай і приймай нове замовлення, — Зауж підняв келих і почав розглядати його на світлі, — привезеш його не о чотирнадцятій, а о п'ятнадцятій годині.

— Так, пане Зауже. Дякую вам, я швидко, обіцяю. Спасибі!

Взявши тацю зі стійки, Мія вкотре замислилась, що господар таверни — людина справді поважна і зайнята. Після обіду в нього завжди багато людей, а через це і ціла купа турбот. Він суворий,

⁴ Віоландо — назва планети, на якій розгортаються події книги.

але, можливо, це його спосіб упоратися з горою справ, що навалилися.

У моменти відпочинку він здавався Мії не таким і поганим. Зауж — людина сувора і надмірно вимоглива, але навряд чи зла. Нехай його худорляве видовжене обличчя виглядало стомленим і невеселим, але в ньому не було нічого, що могло би відштовхувати. Нарешті вона викинула з голови ці думки і піднялася до своєї кімнати.

* * *

У таких коробках, як її кімната, люди повинні помирати, а не жити. Мія не уявляла як мають виглядати нормальні кімнати в Мейярфі, але злилася через те, що Зауж це точно знав. Знав і користувався.

Вона практично не відчувала запаху їжі через пил. Місце, де жила Мія, було захаращене горою сервантів і старого посуду. Щоб прибрати тут, потрібно було декілька днів. Зауж із цим не поспішав, а в самої Мії після робочого дня просто не залишалося сил. За всіма цими сервантами, у самому кінці приміщення знаходилося ліжко, і це було єдине місце, куди ще не дістався масивний шар пилу — перед виходом Мія прикривала його шматком тканини.

Вона обідала на перекинутій шафі, котра встигла стати і столом, і в той же час місцем для сидіння. Виделка простромила розварену картоплю, наткнувшись зубцями на тверде скло. Мія тиснула зовсім несильно, боячись пошкодити посуд, але вклала в цей тихий удар увесь свій мерзенний настрій.

«Препаскудний смак. Препаскудні умови. Я роблю щось не те. Неправильно».

Ці думки були нав'язливими й отруйними. Сплеск злості, котру просто нікуди спрямувати.

«Чому він ігнорує мої запитання? Огидний чоловік. Огидний!».

Із дня у день було страшно підняти голову і поставити хоч якесь запитання, не пов'язане з роботою. Коли вони тільки познайомилися, Зауж дав зрозуміти, що можна дотримуватися

лише його правил. Будь-яка фраза і будь-яка дія, що виходить за рамки прямого послуху, провокували цинічний, абсолютно принизливий погляд господаря, ніби він розмовляв із божевільною. Мія рідко про щось запитувала, а Зауж дуже неохоче відповідав. Відповідав так, ніби навіть спроба дізнатися про щось нове була чимось мерзенним і недоречним для такої примітивної людини, як вона. Чоловік бачив, що колесо, в яке він її посадив, працювало, досить лише запропонувати дім і їжу.

Вибух емоцій взяв гору. Мія поклала тарілку на перекинтий сервант, стиснула кулаки і вийшла з кімнати. Спустившись на перший поверх, вона була готова звернутися з прямим запитанням, яке людина має право поставити іншій людині.

«Що за дивні хмари літають у небі?».

Людей на першому поверсі було багато, як і в будь-який інший день, коли час наближався до обіду.

«Треба запитати так, щоб почув тільки він, — пронеслося в голові. — Так і зроблю. Це просте запитання, не можна ж карати людину за звичайну цікавість. Він точно знає відповідь. Це не так складно».

Кілька кроків, і вона опинилася перед власником установи, котрий розмовляв з одним із відвідувачів. Господар звернув на неї увагу і запитально підняв брови.

«Але якщо він розізлиться, то може залишити мене без їжі. Або вигнати на вулицю. У нього зовсім недобрий погляд. Він мені не допоможе. Якщо я запитаю про це ще раз, то він розізлиться. Точно розізлиться».

— Міє, якщо тобі щось потрібно, то запитуй негайно.

«Чужа людина. Він заховає знання в будь-який спосіб. Ворог не відповість мені, — зараз вона була непохитно впевнена в цій істині. — Ні сьогодні, ні коли-небудь».

Боягузтво перемогло і у відповідь вийшло тільки промимрити:

— Чи можу я взяти ще склянку води, будь ласка? Мені нічим запивати.

Чоловік одразу перевів погляд на співрозмовника і продовжив розмовляти, машинально намагаючись склянку і наповнюючи її водою з пляшки. Зауж не відірвав свого погляду від співбесідника і тоді, коли простягнув Мії повну склянку води. Та подякувала йому, а потім тихо, ніби вітерець, повернулася до своєї кімнати на другому поверсі.

Після обіду потрібно було доставити інший вантаж, і так до вечора, доки не стемніє. Мія це знала, тому розтягувала трапезу як могла. А коли поїла, то глянула на своє ліве передпліччя, де знаходилося клеймо чорного кольору — символ її покірності і приналежності. Цікавість, проміння на їжу, і розум, відданий за теплі ночі. Як би не хотілося повноцінного життя, та без даху над головою і їжі довго не протягнути. Тому спершу існувати, а тільки потім жити. Це абсолютно різні поняття, але для Мії вони працювали саме в такому порядку.

— Важливо просто залишатися на плаву, — видихнула вона.
— Просто бути. Нічого не зміниться, якщо я дізнаюся, навіщо потрібні ці хмари.

Останній ковток води — і знову робота.

Наступний адресат знаходився далеченько, на відміну від попереднього, а валізи були відчутно важчі. Неважливо. Забиваючи голову думками, можна пройти хоч десятки вулиць, поки вони зовсім не вивітряться.

«Треба вбити в собі це нахабство».

Це правило все глибше і глибше засідало в голові.

«Придушити в зародку, інакше я залишусь без їжі і дому. Зараз не все так погано, як може стати. Він би точно розізлився через моє запитання. Точно б розізлився».

Доставивши вантаж й отримавши талончик, вона поверталася з тим самим вихором думок у голові: обіцянки кружляли разом із обітницями не робити чогось, злість змішувалася зі страхом, не даючи прийняти якесь конкретне рішення.

Мія зупинилася. За кілька кроків від неї була книжкова крамниця, прикрашена різноманітними різьбленими табличками. Вона не зволікала, достатньо було просто побачити наповнені полиці і стелажі. У приміщенні не було покупців, лише два

продавці займалися своїми справами. Старший чоловік витирав пил на полицях, а молодший із не дуже зацікавленим обличчям читав журнал. І знову, коли потрібно було з кимось заговорити, Мія відчувала незручність і страх. Найчастіше їй доводилося спілкуватися з Заужем, але той ніколи не йшов на контакт. Зараз перед нею сидів не такий насуплений чоловік, а з добрішим, хоч і сумним поглядом. Витративши кілька секунд на те, щоб побороти свій страх, Мія підійшла до нього і запитала:

— Добрий день! Вибачте, у вас є якісь книги про... ось ті... — і вона показала рукою догори, ніби дах будівлі був прозорим. — Хмари? Ці маленькі хмарки, котрі ніколи не зникають.

Продавець замислився, відтак кивнув і піднявся, попрямувавши до однієї з полиць. Свій журнал він забрав із собою, використовуючи вказівний палець як закладку. Недовго пошукавши, він дістав одну книжку і поклав її перед дівчиною. Не жбурнув, а саме акуратно поклав. Вона помітила це і на знак вдячності кивнула.

— Найпростіша. Інші складніші, та й не факт, що правда. Ці хмари мало хто вивчає, тому на сторінках купа теорії і складних слів. Гадаю, тобі вони не потрібні.

— А скільки вона коштує?

— Один триптих. Не так і багато для такої важливої книги.

За місяць перебування у Мейярфі розібратися з місцевою грошовою системою зовсім не вийшло. Відвідувачі таверни Заужа замовляли їжу, витрачаючи тільки трикутні монетки — етюди. Лише один раз на її пам'яті повний чоловік замовив гору їжі і розрахувався квадратними монетами, але Мія не знала, як вони називаються. Ці квадрати, напевно, і були триптихами, але запитувати про таке і здатися нерозумною не хотілося.

Вона кивнула, відкрила книжку і почала перегортати сторінки. Часто траплялися картинки: згідно з ними, хмари були червоні і зелені, були навіть великі чорні хмари, наче згусток дьогтю. А текст був складним для розуміння. Мія могла читати окремо букви, навіть розуміла деякі короткі слова, але мова була нерідною і незрозумілою. Більшість літер здавалися незнайомими і їх навіть вимовити було складно. В усному мовленні все було простіше, але довгі речення, пов'язані між собою граматичними конструкціями, здавалися непосильними для сприйняття. На картинки хотілося дивитись годинами, але доводилося швидко гортати сторінки, щоб побачити якомога більше.

— Купуєш? — повернув її до реальності голос продавця.

Пальці невпевнено перегорнули ще кілька сторінок і закрили книжку.

— Я... Я ще зайду. Потім. Поки що не вистачає грошей. Щиро дякую і, — зам'ялася вона, — чудового вам дня.

Продавець посміхнувся і кивнув, а потім продовжив читати свій журнал. Додому дівчині потрібно було дістатися якомога швидше.

Майже в самому кінці шляху, коли йти залишалося не більше п'яти хвилин, всі рутинні думки зникли, наче мимо промчав торнадо і забрав їх із собою. В її голові з'явився образ, котрий приходив і до цього часу. Щоразу це лякало, бо як тільки він виринав, у неї зникали зір і слух. Все довкола миттєво набувало одного тону, але щоразу різного. Разом із тим тіло ставало невидимим, як і все довкола. В цьому просторі існував тільки шепіт та очі яскраво-жовтого кольору. Вони не були схожі на людські і взагалі не мали постійної форми. У них легше було роздивитися полум'я від двох багать, ніж іще щось.

Цей шепіт приходив уже кілька разів, але завжди вночі. А зараз він забрав собі Мію посеред білого дня. Забрав і практично одразу відпустив. Не сказав ані слова, не поділився жодним образом і навіть не змінив форму. Показав їй яскравий жовтий колір і зник.

Сприйняття реальності стало колишнім: слух і зір повернулися. Мія прийшла до тями й оглянулася — жодного здивованого погляду. Кожна людина кудись ішла, щось робила або з кимось розмовляла, але не звертала на неї уваги. Ручки візків були все ще у неї в руках.

Щоразу, коли шепіт давав про себе знати, Мію наче вдарило струмом. І зараз вона щодуху побігла додому, стараючись не скинути валізи з візків. Опинившись на території таверни, Мія обійшла будівлю і залишила їх неподалік. Тут, серед коробок, дощок і ящиків, усе почалося. Так казав Зауж. Він запевняв, що це місце — самий початок.

А шепіт говорив їй про інше. Однієї ночі він показав картину того, як було насправді. Все почалося зовсім не з ящиків і дощок. Жовті очі з'явилися, щоб нагадати про це іще раз.

Протягом залишку дня не раз спалахував страх, що вони от-от з'являться знову. Що знову наринє це відчуття, яке сковує тіло і змушує почуватися безпомічною. Але день закінчився як завжди, без шепотіння і без жодної вартої уваги думки в голові. Наче забираючи за собою полум'я, вечір крав і думки. Та приємна

прохолода, котра кілька годин тому просто не могла існувати, ставала спокусницею. Вона намовляла відпочивати, не поспішати, спати, тільки не думати. Під промінням зірки ставало важко розмірковувати про щось, але без них — неможливо. Вже не доводилося маневрувати поміж великих скупчень містян, які кудись поспішали, — до вечора натовп розходився, залишались лише невеликі групи людей. Вдома чекала вечеря, часто смачніша, ніж сніданок чи обід. Вона прожене голод, ліжко дозволить розслабити м'язи, а сон розтопить втому. Від усього поганого незабаром не залишиться ані сліду. Наступного дня вся ця нісенітниця почнеться заново, але вечеря, ліжко і сон знову врятують становище.

— Зручна схема, — призналася дівчина сама собі. — Примітивна, огидна, але вражаюче зручна.

* * *

Одного ранку Мія прокинулась і боялася вийти з кімнати. Здавалося, що всю ніч шепіт їй повторював:

«Ти згориш під сонцем. Зовсім скоро ти згориш під ним!».

Вона погано розуміла все довкола. Не знала чи варто беззаперечно слухатися, чи йти наперекір, чи хочеться, щоб почався новий день і закінчився нинішній. Не розуміла як ставитися до Заужа, що думати про хмари і який сенс в усьому, що лежить за порогом. Господарю вона не вірила, а в своїх почуттях сумнівалася. З кожним днем все заплутувалося дедалі більше і не вистачало ні впевненості, ні усвідомлення, щоб якось завадити цьому.

Вірила дівчина тільки шепотінню, що зрідка приходило до неї. Навіть собі не виходило пояснити чому вірила. Воно було страшним, воно завжди з'являлося неочікувано і нічого про себе не розповідало, але і не брехало. Якщо сказало, що вона скоро згорить, значить так воно, напевно, й буде.

Мія подивилася на свої зап'ястя: погляд упав на нігті, потім на форму пальців, ледь помітні каламутно-сині струмочки під шкірою. Долоні ж були розписані лініями, наче гілками, що прикрашали дерево й додавали йому неповторності. Погляд ковзав по гравюрі, створеній природою, застигаючи на штрихах цієї важкої, несказанно цікавої роботи. Вона відчувала тепло —

те життя, що протікало під шкірою, ту енергію, котра здавалась спекотнішою за обідню зірку над Мейярфом.

Губи акуратно торкнулися середини долоні. Вони, такі теплі і м'які, здатні відчутти життя за тонким шаром шкіри. Ціла система реакцій, ціла мережа струмочків із крові. Все це існує, пульсує і рухається, але...

— Навіщо? — прошепотіла Мія у долоню, ніби ділилася секретом з найближчим другом.

Хотілося сказати щось іще, але потрібні слова все ніяк не спадали на думку. Міркування були, але їм складно було надати фізичної форми: доторкнутися язиком до зубів, щоб вимовити приголосну, або відкрити рот ширше, щоб вимовити м'який голосний звук. Оскільки потрібні слова до голови не приходили, захотілося висловити почуття.

Потяг до просторів Віоландо і прагнення опинитися на найвищому даху, щоб бачити якомога далі — ось що хотілося передати словами. Бажання не звертати увагу на спеку і відшукати в цьому світі сніг. Спрагу вилити на це місто найсильнішу зливу.

У цих бажаннях не було злочину. Від будь-кого, хто б міг засудити за них, хотілося тікати. Навіть якщо Мія знала, що не добіжить, навіть якщо подолала б усього кілька кроків. А так воно й було б, напевно. Крім тьмяного сподівання її охопили смуток і безнадія. Губи ледь-ледь прошепотіли: неспіливо, зі страхом, але все ж насмілившись висловити відчуття, що в ній засіло.

— Я хочу жити.

— Міє! — почувся знизу грізний чоловічий голос. — Швидко спускайся!

Від одного лише крику щоденні почуття повернулися на свої місця. Вона посміхнулася, продовжуючи дивитися на свою долоню. Посмішка і погляд ніби призначалися чомусь далекому і нездійсненному, про що людина з міткою на руці не мала права навіть думати. Мія викинула це з голови і попрямувала вниз — робочий день розпочався.

Поки колеса їхали по тонкому шару гарячого піску, сповільнюючись і ніби бажаючи потонути в ньому, до голови не прийшло ні одної вартої уваги думки. Нічого, що пов'язане з необхідністю щось змінити, і нічого, що б стверджувало, що весь цей порядок — лиш питання дисципліни. Мозок здавався

цілісним зовні, але десь у глибині закипав, наче його поклали на розпечену зірку.

Думати не було про що. Все, чим були зайняті думки протягом останнього місяця, просто зів'яло, набридло, навіть остогидло. Не хотілося ставити запитання, на які раз-по-раз не виходило знайти відповіді. Геть увесь цей тягар із голови!

— Кон... Ер. Ве. І ще Єр.

Мія читала всі букви, які тільки могла прочитати, і роздивлялася кожную будівлю, на якій була вивіска. Потім знову рахувала кроки, людей, повз яких проходила, і навіть секунди. На зворотному шляху нічого не змінилося, як і по дорозі до другого, третього, четвертого адресата.

Ввечері стало легше. Настрій піднявся до нейтрального і перед черговою вилазкою можна було хоч трохи відпочити. Можна терпіти. Не погано, а терпимо — це вже результат.

Зауж попросив піти з ним на задній двір таверни після того, як вона поїсть. Господар вантажив у валізи мішечки, що дзвеніли, а Мія йому допомагала.

— Велике і термінове замовлення. Ох і пощастило ж, так? Останнє на сьогодні, але дуже важливе. Тобі потрібно до Тальяса в їдальню. Той вирішив замінити всі виделки, бо нинішні вже нікудишні. Пам'ятаєш, де це?

— Так.

— Чудово! Валізи з візками залишиш у Тальяса — він попросив. Ця партія буде важкою, так що гарно постарайся. Зате останнє замовлення на сьогодні!

Після цих слів обоє мовчали, складаючи мішки з виделками до другої валізи. Це зайняло не більше п'яти хвилин. І раптом рідкісний приплив сміливості, що вирвався сам по собі.

— Зауже, скажіть, будь ласка, а що це за хмари дивні? — щоб переконатися, що вони ще існують, що вони не зрадили її у найважливіший момент і не розчинилися, Мія скося глянула догори, а потім продовжила: — Котрі не рухаються з місця? Не знаєте?

Корчмар видихнув так, ніби в цьому запитанні було щось не те, і похитав головою, мовляв, так діла не буде.

— Послухай, Міє, а навіщо тобі це знати? — він закрив другу валізу і випростався. — Адже ти доставляєш товари. Це почесно для тебе і прибутково для мене. Поки ти робиш свою роботу добре, я обіцяю, що ти будеш сита і в тебе буде місце для ночівлі. Навіщо ж відволікаєшся на такі дурниці і морочиш собі голову?

Зауж по-дружньому поплескав її по плечу.

— Постарайся навчитися не ставити запитань, які тобі заважають. Ось запитай, як ремонтувати колеса на візках, то я навчу, тому що це тобі потрібно. А ці хмари, — він і сам глянув на небо, — та яке до них взагалі може бути діло? Це неважливо для тих, хто працює в таверні та возить валізи. Правильно?

— Так. Правильно.

— Тоді, будь ласка, не став більше мені таких запитань і хапай ці дві валізи, — очевидний наказ, а не прохання. — Хоч і останнє замовлення на сьогодні, але йти далеченько. Вперед.

Мія вийшла на центральну вулицю. Цього разу їй дісталися не звичайні валізи, а справжні дві каменюки за спиною. Здавалося, що виделок стільки, що вистачить для всього Мейярфа. Навіть щоб зрушити візки з місця, треба було добряче постаратися.

Мія сама собі робила гірше. Запитання, що прозвучало, було проявом не сміливості, а нерозсудливості. Уже вкотре вона нагадала собі, що важливо побудувати цю високу стіну всередині себе. Із-за неї не можна буде виглянути, але ця стіна не дозволить зовнішнім силам зруйнувати хоча б те, що в неї було. Цікавість могла призвести до загибелі організму, котрий слідував за примітивним інстинктом — хапатися за життя, незважаючи ні на що. Довелося заприсягнутися, що більше не прозвучить ніяких непотрібних запитань. Покірність у її випадку — це виживання, а цікавість — усвідомлений крок до смерті.

Незабаром ці думки розвіялися, але настрої так і залишився паскудним. До Тальяса вдалося дістатися пізно ввечері. Голос лихваря звучав нечітко: він ставив запитання, але відповідати на них виходило дуже мляво.

— Завтра мені потрібно стільки ж ложок, ножів і таджео⁵. Дві-три ходки мало б вистачити. Візок із валізами залишай, Зауж знає, що я не буду розбиратися з цим зараз. Поверну завтра.

— Добре.

— Тільки обов'язково перекажи йому. Ложки, ножі і таджео.

— Я перекажу, звичайно. Одразу як повернуся.

— Ти така розумниця. Не підвела і все доставила вчасно. За старання.

Замовник простягнув їй квадратну монетку, і Мія аж рот привідкрила від здивування. Зазвичай якщо замовники і давали гроші, то тільки трикутної форми. А тут справжня знахідка: вона була і більшою, і точно ціннішою за трикутну, і навіть візерунок на ній був іншим. Вона не знала, як дякувати у таких випадках, тому просто кілька разів повторила слово «дякую!».

⁵ Таджео — столове приладдя, що має і чашку, і два зубці для нанизування їжі.

Настрій одразу ж покращився. Перші кілька хвилин на шляху додому було непросто відволіктися від звичайної, здавалось би, гри: щойно піднести трикутну монетку до центру квадратної, як та вмагнічувалась, і дві частини зливалися в одну. Справжній єдиний організм. Але натиснеш на серцевину, і два фрагменти знову опиняться окремо.

Втома відійшла на другий план. Мія уже уявляла, як буде з'єднувати і роз'єднувати ці брязкальця перед сном, але до голови прийшла, хоч і неоднозначна, але як мінімум цікава ідея.

Ніякої відкритої цікавості. Ніяких запитань і спроб переконати Заужа хоч у чомусь. Усе, що Мія знайде і про що дізнається, має бути захищене, а вираз її обличчя має завжди залишатися спокійним. Якщо Зауж не знатиме, значить все добре. У цьому й був увесь сенс: не треба припиняти шукати відповіді, а зробити так, щоб Зауж і його знайомі про ці пошуки не дізналися.

Доставлене замовлення точно було останнім на сьогодні, адже після дев'ятої господар ніколи не змушував її працювати. Таверну він зачиняв о пів на одинадцяту, тому можна було не поспішати з поверненням. А, отже, — йти поволі і не боятися, що її вилають за неквапливість. Поспішати доведеться вже завтра зранку. А на вручену їй монетку можна було вже щось придбати. Не дивлячись на страшенну втому, Мія попрямувала просто до книжкового магазину.

Добігти вийшло за якихось п'ять хвилин. Не більше. Перед тим як увійти, треба було віддихатися. Інакше продавці подумают, що з нею щось не те, і точно нічого не продадуть. І вона постояла буквально хвилину — більше не було сил чекати.

Всередині відвідувачів практично не було. Але просто посеред крамниці стояла дівчина і читала щось на папері, складеному гармонікою. Через декілька секунд дівчина повернулася, зойкнула і пропустила Мію, а сама продовжила читати неподалік.

— Добридень! — не набагато, але дихання було ще трохи пришвидшене ніж зазвичай. — Я нещодавно до вас заходила. Шукала книжку про дивні кольорові хмари. Вона... ще залишилась у вас?

— Залишилась. Принести?

— Так!

Незабаром книга лежала перед Мією. Цього разу ніяких картинок. Зараз треба було виглядати якомога серйозніше і рішуче. Мія спеціально глянула на книжку байдужим поглядом і навіть не розгорнула її. Пальці потягнулися до кишені і схопили всі монетки, що там були.

— Так, скільки вона там вартує?

— Один триптих.

Мія вирішила взяти впевненістю. Якщо поводитися неупереджено, то ситуація буде розвиватися на її користь.

— Що ти нам пхаєш?! — забурчав старший продавець, але інший заспокоїв його лише парюю жестів і долучився до розмови.

— Дівчинко, тут не вистачає на цю книжку.

Він точно помітив квадратну монетку серед горсточки трикутних. Помітив, але тільки звів плечима, ніби там і дивитись було ні на що.

— Зовсім?

— Так, зовсім. Назбирай ось так іще чотири рази і приходь.

— Зрозуміла, — проте відступати було ще рано. — А абетка у вас є? Чи на неї теж не вистачить?

— Абетка? Так одразу й не пригадаю. Зараз.

Молодший продавець пішов і Мія залишилася чекати перед прилавком. Його старший і дуже неприємний напарник копирсався в папірцях і лише кілька разів зиркнув на Мію зверхнім поглядом. Не пройшло і хвилини, а здалося, що старий уже наскрізь її просвердлив, так неприємно було там знаходитися.

— Ось, на цю вистачить, — сказав, повернувшись, чоловік. — Тут картинки на кожну букву, як і має бути. Хороша абетка, правда.

— Чудово, я беру!

Той кивнув і взявся відраховувати з руки дівчини монетки. Він не поспішав, але в результаті у Мії ще залишились два трикутнички, які вона миттю заховала до кишені.

Варто було тільки вийти, як вона кинулася до найближчого джерела світла. Це був невеличкий ліхтар, котрий дозволяв побачити, що ж там, всередині книжки.

Мія в передчутті чогось незвичайного розгорнула абетку й одразу зрозуміла — покупка була того варта. Там і гарні прописні букви, і малюнки звірів та птахів, деякі з них здавалися їй точно вигаданими. Сторінок виявилось небагато, але на кожній із них — ніби справжнє мистецтво, де літери були частиною красивої картини.

— Привіт!

Мія швидко закрила книжку і повернулася. Це була дівчина, котра нещодавно читала щось на папері-гармошці в крамниці.

Вона тримала руки за спиною і виглядала не дуже впевнено. Вся якась сіра і млява, а через те й відштовхувала від себе.

— Ти цікавишся тими дивними хмарами, так?

Мія не знала, як правильно відповісти. Про такі речі без причини не запитують, значить тут було щось не так. Зауж не схвалював всіх цих тривалих поглядів догори і зайву цікавість. А ще у нього було дуже багато знайомих. Людина перед нею точно була на його боці, хоча й на вигляд зовсім безневинна. Якщо Мія відповість «так», то трапиться точно щось недобре.

— Вибач, якщо злякала. Можеш не відповідати, якщо не хочеш. Ось, це тобі.

Дівчина простягнула руку, в якій була книга. Саме та: з десятками різних картинок, малюнків і слів, що розповідали про дивні хмари в небі. Але радість швидко змінилася на тривогу — тут точно є якийсь підступ, але знайти його поки що не виходило.

— У цьому немає нічого такого. Просто візьми, не бійся.

Мія поклала долоню поверх обкладинки — і нічого не відбулося. Незнайомка не почала дорікати їй зайвою цікавістю, а Зауж не з'явився нізвідки, щоб читати мораль. Ці думки здавалися цілком нерозумними, але дуже нав'язливими. Хотілось переконатися остаточно в тому, що все це — просто вигадка. Книга опинилася в її руках і все було так само спокійно, як і перед цим.

— Ось так. Не думай, що я хочу зробити тобі якусь гидоту. Просто подумала, що можна було б поговорити. Якщо ти не проти. У тебе є час?

— Ні. Але загалом, напевно... Не дуже багато. Скоро мені треба буде бігти додому.

— О, — та замахала руками, — розумію, правда. Я не затримаю.

— А про що поговорити?

— Просто. Легка вечірня розмова і все.

Повз них пройшов ґрастія — один із вартових, котрий патрулював вулицю. Зараз, увечері, сторожових ставало більше. Дівчина оглянулася і після цього вказала пальцем на широкий провулок.

— Тут є стара обсерваторія. Зовсім недалеко, але місце дуже тихе для розмови. Я справді не обманюю, але якщо не віриш, можемо й тут поспілкуватися.

— Я знаю це місце. Там іще палиця стерчить із даху?

— Так, схоже на те. Називається телескоп. Ну, там спокійніше ніж тут. Що думаєш?

Мії не доводилося бувати всередині, але іноді, коли вона поверталася провулками назад до таверни, то проходила мимо згаданої старої будівлі. У цьому районі багато навісів і вдень кращої вулички не знайти, щоб заховатися від дратівливого сонця.

— Так, — все одно невпевнено сказала Мія. — Можна й туди.

Темніло. По дорозі все, про що вони говорили, це імена. Мія зразу подумала про те, наскільки складно написати ім'я Фріда на папері. З цих букв вона тільки знала як пишуться «Р» та «А», тому уявити чи гарно воно виглядає, коли написане, було неможливо. Залишалося орієнтуватися на слух. Мії це ім'я здавалося не зовсім милозвучним.

На куполоподібній верхівці обсерваторії було багато дірок, а не тільки від палиці, що стирчала зсередини. Сама будівля навряд чи б викликала позитивні емоції навіть у тих, хто вміє знаходити прекрасне у дрібницях. Невисока, з вибитими заокругленими віконцями і єдиними потрісканими дерев'яними дверима. Всередині все виглядало не набагато краще, але не так вже й погано. Приміщення освічувалося сутінками, а сидіти тут можна було хіба що на поручнях, підлозі або столах у жахливому пилу. В крайньому разі можна було застрибнути на велику палицю, котра виходила через дірявий дах, але навряд чи це був би вдалий варіант.

Мія не поспішала сідати. Вона з усіх боків обійшла великий винахід, намагаючись здогадатися, навіщо він міг бути створений.

— Треба дивитися сюди, в цей окуляр. Але можеш не старатися — тут немає лінзи, так що нічого не побачиш. По правді кажучи, цей телескоп — ще та розвалюха. Вдариш ногою, і він точно розсиплеться.

— Дивне місце. Таке спокійне для Мейярфа. І зовсім тихе.

— Цю обсерваторію ось-ось мають знести, але це «ось-ось» триває вже багато років. Щастить йому чи що, цьому місцю.

— Ну... — Мія не одразу вирішила, чи потрібно взагалі висловлювати свою думку. — Зрозуміло, що хочуть знести. Мейярф — це ж місто, в якому всі кудись поспішають. А такі місця як це — не для великого натовпу. І не для швидкості та галасу. Тому, напевно, і хочуть знести, щоб побудувати... е-е-ем...

— Щось таке, що більше пасує Мейярфу.

— О, так. Дякую!

Боковим поглядом Мія помітила, що Фріда сперлася спиною об стіну. Їй здавалося, що так роблять лише впевнені в собі люди, котрі ось-ось говоритимуть про щось дуже серйозне. Такі розмови ніколи не припадали Мії до душі.

— Ви живете десь неподалік?

— Га? — не зрозуміла співрозмовниця. — Ні, я тут нечасто буваю. Просто зараз у справах приїхала.

— Зрозуміла. Дякую, що відповіли.

— Будь ласка. Тільки не треба так офіційно, дуже прошу. Мені від цього трохи не по собі, — вона хмикнула. — А я ось думаю, навіщо ж ти придбала абетку, а не продовжила збирати на книжку, котра сподобалася? Захотілося розтратити все, що є?

— Ні. Ця книга з хмарами... Вона мені подобається через картинки. Але в крамниці я замислилася, що мені спершу потрібно навчитися краще розуміти, про що там написано. А я читати поки що не вмію.

— Не вмієш?

— Поки що. Тому це мій перший крок. Вивчу всі букви і буду вже розуміти.

Співрозмовниця перестала ставити запитання і від цього з'явилася скутість. Було незручно підганяти, але Фріда все стояла мовчки, ніби це Мія попросила її заскочити сюди. Вже набридло навіть роздивлятися телескоп, але почати гортати подарунок було б дуже нечемно. В ці секунди хотілося провалитися крізь землю, настільки було незрозуміло, чого від неї чекають.

— Знаєш, Міє, якось так вийшло, що ти дуже часто потрапляла мені на очі. У місті, де заблукати дуже легко, це особливо дивно. Коли я заскочила до таверни перекусити, то помітила, як ти спускаєшся з другого поверху з двома валізами. І чомусь запам'ятала цей момент. А через кілька днів я бачила, як ти йдеш з тими ж валізами, схиливши голову. І ось зараз у книжковій крамниці ми знову зустрілися.

— М-м-м... А це що, погано?

— Ні, зовсім ні, — дівчина зажестикувала руками. — Просто... Ти виглядаєш іншою на фоні жителів Мейярфа. Скажи, ти місцева?

Мія поправила волосся і не знала як відповісти. Якщо сказати «так» або «ні» — вийде не зовсім правда. Тому вона знизала плечима.

— Невільниця? Невільництво суворо карається, якщо ти не знала. Ти не повинна нікому прислуговувати.

— Ні. Не невільниця, чесне слово.

— А що тоді? Що з тобою трапилося?

— Нічого такого. Я просто працюю на людину. Його звуть Зауж. Він суворий, але він по-справжньому багато мені дає. Без нього я б пропала. Я доставляю його товари, а він дає мені їжу і навіть дозволяє спати в його таверні. Тому все не так страшно, як здається. Я втомлююся за день. Але я відпочиваю вечорами.

З реакції Фріди було видно, що ці слова її не заспокоїли. Вона насупилась і задивилася в одну з дірок на даху. Мія не вміла читати людей. Хвилювання Фріди здавалося щирим, але люди можуть виглядати і поводитися не так, як відчувають насправді. Зауж часто посміхався, спілкуючись із відвідувачами, але це виглядало не по-справжньому. Ніби показував зуби лікарю, а не ділився щирістю.

— Я, можливо, надто наполеглива. Вибач, — Фріда сказала це обережно, не з таким натиском, як до цього. — У мене таке іноді буває. Якщо тобі не складно, можеш розказати як ти до нього потрапила? Щось сталося з твоєю сім'єю?

— Напевно... — Мія з усіх сил старалася підбирати слова, щоб співрозмовниця не подумала чогось зайвого. — У мене дуже дивна історія. Сама не знаю, як було насправді.

— Не знаєш? Чи він заборонив тобі розповідати? Якщо так, не бійся. Все залишиться між нами.

— Він не забороняв. Просто в мене в голові є одна версія. Ну, в яку я вірю. Ось тільки Зауж каже, що в мене великі проблеми з головою. І що я все вигадала. Я розумію чому він так вважає. Але довести, що маю рацію, не можу. Все так... — вистачило тільки сил знизати плечима.

Фріда кивнула. У неї, здавалося, зникало бажання ставити запитання. Як би Мія не старалася красномовно відповісти, як би не хотіла звучати красиво — її речення були короткими, думки заплутаними, а описи і відповіді на запитання зовсім скупими.

— Давай тоді вчинимо ось як. Я розповім тобі один абсолютно... — дівчина навіть посміхнулася при цих словах, — неправдоподібний факт про мене. От почула б його звичайна людина, то точно б вирішила, що я брешу. Але я скажу правду. А потім ти можеш поділитися зі мною, і я обіцяю, що повірю. Як тобі такий обмін таємницями?

— А в мене зовсім немає шансів угадати твій секрет?

— Зовсім. Жодного шансу.

— Тоді підходить, — цікавість не на жарт дала про себе знати.

— Але тільки ти перша. Якщо можна.

— Звичайно.

Фріда всілася на краю столу, але той заскрипів так, що будь-хто скочив би як ужалений. Мія засміялася, та й на обличчі Фріди проскочила незручна посмішка. Вона струсила одяг і просто вперлася спиною об стінку.

— Ну добре. Деякі люди для мене, скажімо, випромінюють світло. Є звичайні, а є ті, поруч із якими я бачу фіолетово-сіре мерехтіння. І в тебе воно також є. Ось тут, біля сонячного сплетіння. Це, напевно, мене й вразило. Ти ходиш туди-сюди багато разів на день і при цьому мерехтиш. Для мене це настільки несумісно, що в якийсь момент я просто відволіклась від всіх своїх справ і дивилася на тебе. Ось ти йдеш із цими валізами за спиною, ідеш і світишся.

Мія уважно дивилася на Фріду, поки та була близько. Заради справедливості не можна було так поспіхом називати її сірою і тьмяною. Зараз, подивившись на цю людину заново, хотілося сказати, що вона уособлює не сірість, а срібло, котре Мія через незнання не роздивилася. Такого кольору було її волосся, і, якщо місячне сяйво не обманює, очі також. Одяг її був поєднанням сірого, бежевого і холодного жовтого відтінків. Фріда була вищою і старшою за Мію. Коли слухала, щоразу підтискала губи і дивилася не в очі, а трохи мимо. Ніби вже обдумовувала відповідь. На це міг піти деякий час, але коли вона ставила запитання і відповідала, всі слова були на своїх місцях. Виникало відчуття, що з вуст цієї людини зриваються тільки ретельно обдумані запитання і твердження, що межують з істиною. Все це не було чимось беззаперечно хорошим, але те, що Мія поспішно присвоїла цій людині сірість і тьмяність, було однозначним промахом.

— А що, мерехтливі люди чимось особливі?

— Так, — вона сказала це серйозніше за всі інші фрази. — Так, Міє, ще й як. Але як би мені не хотілося, у мене не вистачить часу пояснити, чим саме. Ці люди, вони... деякі з них відіграють важливу роль у моїй долі, скажімо так.

Мія оглянула свої руки і не помітила нічого дивного, хоч як не вдивлялася.

— І навіть зараз я свічуся для тебе?

— Так. Завжди.

— Але ж це непогано, так? Це не хвороба якась?

— Ні! Такого припущення я ще не чула. Ні, звісно!

Фріда вперше розсміялася. Це був красивий сміх, але довелося відволіктися від думок про нього. Треба було думати про те, як

гарніше донести свою думку. Був уже вечір, але сонце, здавалося, ще вдень випалило залишки здорового глузду. Мія вирішила говорити, як є. По-справжньому, а там як уже вийде.

— А що стосовно тебе?

— А, я... Так. У мене, це... Загалом! Зі мною в снах розмовляє якась істота з жовтими очима. І в одну з ночей воно розказало, що справжня я — цілий океан крові, уявляєш? Іноді я навіть запитую себе, чому мені це лише сниться, якщо так і є? Це здається мені дивним, але дуже правдивим, тому що голос точно не обманює. Ніби він — це єдине, в чому я можу бути цілком упевнена. Навіть ловлю себе на думці, що я маю бути рідкою, а замість цього ходжу і тягну валізи. Але Зауж каже, що знайшов мене на задньому дворі своєї таверни серед ящиків і дощок. Я була геть не при собі, говорила якісь нісенітниці і просила про допомогу. От він мене і прихистив. І в цьому є сенс, ось тільки я не вірю йому. А знаєш, що мені каже голос у снах?

— Що?

— От була велика діжка, всередині якої знаходилася кров. Ця діжка впала з висоти і розбилася. І кров, замість того, щоб розтікатися в різні боки, почала збиратися до купи і набувати форми. Ось так я і з'явилася.

На якийсь час повисла тиша. Некомфортна тиша. Ніякого взаєморозуміння у цій тиші не було. Така б тиша виникла, якщо б людина призналася у скоєному злочині. Коли говорила Фріда — все було чудово, але щоразу, як черга доходила до Мії, хотілося згоріти від сорому і дискомфорту.

— Це... незвичайно. І спогадів про дитинство і батьків у тебе немає? Про те, що було до цього.

— Ні. Тому що ніякого «до цього» і немає.

Співрозмовниця не поспішала з запитаннями.

— А давно це трапилося?

— Що?

— Ця історія з діжкою. Не пам'ятаєш?

— Не знаю напевно, — Мія сором'язливо звела плечима. — Місяць тому, напевно. Я не божевільна, просто у цей спогад я вірю більше, ніж у щось інше. Він точно був, але я не знаю, як його довести або перевірити.

— Я вірю.

Мія кивнула, опустивши очі. Незручно. Слова Фріди зараз не звучали твердо, але чомусь хотілося в них вірити. Одразу так і не скажеш чому. Хотілося і все, навіть якщо це гострі шипи

лицемірства, на які їй доведеться наткнутися, щоб набратися досвіду.

— Я вірю настільки, наскільки виходить. Мені це важко уявити, але я не думаю, що ти брешеш або вигадуєш дурниці. Просто потрібно трохи часу.

— Дякую! Гадаю, багато хто навіть не захотів би слухати до кінця. Або взагалі б розсміявся. Якщо ти х...

Її перервав приємніший і більш надихаючий голос, котрий Мейярфу був потрібніший.

— *Говорить станція «Просвітництво». Цього вечора у нас дуже цікава добірка новин. З вами я, Матіас Мендакс, і мій співрозмовник на цей вечір...*

Розмова з гучномовців була досить голосною. Через вибиті вікна і дірявий дах звук проникав сюди запросто. Залишалося або почекати, або спілкуватися підвищеним тоном. Мія насупилася і, підійшовши до Фріди ближче, крикнула:

— Уявляєш, у нас тут таке щодня! По кілька разів! Навіть удосвіта!

Фріда кивнула. Її цей факт чомусь не здивував і вона чекала, поки діалог закінчиться. Дівчина мовчала і дивилася просто на Мію, але відповісти взаємністю не вистачало духу. Доводилося то поглядати скоса, то кілька секунд роздивлятися співрозмовницю, то знову удавати, що її цікавить стеля.

— *Тут існує різниця між «наскаржитися» і «покласти край нерозсудливості».*

— *Я це розумію, — торохтів хтось у відповідь Матіасу Мендаксу. — Я ж бачу, що вона щось ховає. І одного дня я, значить, заходжу в підвал, а там фарба скрізь! І на підлозі, і на стінах, значить! Ну Матіасе, бачили б ви цей свинарник.*

— *Яке, нагадайте, її справжнє ремесло?*

— *Та лікар! Лікар, у тому й справа! А вона малювала весь цей час, уявляєте? А там — ну розмазня, нічого спільного з мистецтвом! Я, звичайно, пішов до вас і розповів про це. Ну а як? Давайте тепер кожен таку мазанину почне малювати і назве це картинами. Вибачте, що говорю на емоціях, але як є!*

— *Чудово вас розумію. Воно ж і нікому не потрібно, тому я й кажу, друже мій, — різниця є. Пишаюся...*

Незабаром, після того як Мія вслухалась у розмову, думки вже не кружляли довкола Фріди. Вона слухала діалог і ловила себе на думці, що справжня суть таких бесід вислизала від неї. Цього разу критикували художницю, котру вважали ненормальною. Не розповідали ні про те, що вона написала, ні про якісь дивні дії, але щоразу повторювали, що вона помилилася. Звучало це так, ніби помилка вже була в тому, що хотілося написати картину. Дурість. Мія, очевидно, прослухала якесь важливе речення і не так усе зрозуміла. Щось, де пояснюється, чому художницю називали ненормальною.

Хтось виявився правим, а хтось винуватим. Так завжди завершувалися подібні діалоги. Людям по той бік подобалося завжди когось звинувачувати, але Мія встигла до цього звикнути. Потім залунала оркестрова музика, така собі колискова для цього міста. Вона завжди підіймала настрій, навіть зараз. Починаєш слухати й одразу охоплює спокій. А це означає, що приємне повернення додому забезпечене. А там, у своїй кімнаті, можна буде роздивитися кожну картинку, не боячись, що хтось покпапить. Намічався кращий із вечорів.

— Ой, треба вже бігти! — зіскочила Мія. — Коли закінчать грати, значить рівно десята година. Дуже зручно придумали, правда? А ще! У нас ще буде можливість побачитися чи ти зовсім скоро поїдеш?

Та не відповіла. Вона дивилася на одне з вибитих вікон, ніби в ньому було щось цікаве. Мія повернула голову, щоб перевірити. Зовсім нічого.

— Чи ти... може, не хочеш? Га?

— Міє!

— Що?

— Якщо я запропоную тобі поїхати звідси, ти погодишся?

Це запитання було недоречне. Ні від незнайомої людини, ні навіть від доброго приятеля — про таке запитувати не можна. Відповідь на нього очевидна, а значить, навіщо взагалі воно має звучати?

Припинила тішити музика і забилося серце. Це перше, що Мія відчула. Вона не думала вже ні про хмари, ні чому це запитання прозвучало, ні про що інше. Тільки відчувала, як серце почало стукати швидше, ніби хотіло вирватися з грудної клітки, щоб самостійно відповісти на це запитання.

— Як... як поїхати? Куди?

— Далеко за межі Мейярфа. На південь Еміронії⁶.

⁶ Еміронія — західний материк Віоландо, на якому відбуваються події розповіді.

— Ні, — вона захитала головою, щоб показати, що й не думала про альтернативу. — Ні, звісно. Я нікуди не поїду.

— Чому?

Мія не хотіла відповідати. Фріди це не стосувалося. Вона зробила кілька кроків спиною до виходу і зупинилася після того, як Фріда запитала про те ж саме.

— Чому, Міє?

Вона точно не була на боці Заужа. Нехай це можна приховати за словами, можна заховати за милим обличчям і не виказати поведінкою, але різниця між ними була. Зауж асоціювався з піском. Взагалі всі люди в цьому місті асоціювалися з пилом, піском, гарячим промінням і сонячними ударами. А Фріда була, наче срібло, що з'явилося нізвідки і якому тут не місце. Незрозуміла стихія, але точно не має нічого спільного з піском.

Залишалося просто стояти, боячись і піти, і зробити крок назустріч. Плавною ходою, ніби різкі рухи були заборонені. Стояти раптом стало не так легко і захотілося на щось спертися.

— Я не можу нікуди поїхати, — Мія закотила рукав і показала передпліччя співрозмовниці. — Не можна таке. Це... Адже це й справді щось дуже погане?

Та не посоромилася торкнутися знаку на руці. Це був її перший дотик, але в ньому не було нічого страшного або такого, що могло б відштовхувати.

— Не невільниця, аякже... А ти називала цього чоловіка хорошим, — Фріда вдивлялася в клеймо і все водила по ньому пальцями. — Так таврують за фальшивомонетництво. Дуже поганий знак.

Зауж не говорив їй цього. Тільки сказав, що якщо Мія утне якусь дурість, спробує втекти або щось іще, то їй кінець у всіх сенсах. Він покаже цей знак грастіям, і її просто не стане — він повторив це декілька разів. Зауж від самого початку знав, що такі випадки, як цей, будуть. Що спокуса рано чи пізно зустрине Мію. Він же — частина самого мегаполісу. Він — одна із пар очей цього величезного міста з гострими зубами.

— За таке мене дуже, дуже покарають. Спочатку грастії, а потім Зауж. Він сам мені казав... Він... Ти не знаєш його, він...

Слова геть вилетіли з голови. Мія швидко дихала ротом і незабаром їй від цього стало зле. Стіни почали ніби хитатися, губи зовсім пересохли, а ноги стали ватяними.

— За таку мітку... — їй дуже були потрібні паузи між словами. — За таку мітку мене грастії можуть просто вбити. Це ж злочин. А якщо й ні, то... То Зауж відвернеться від мене, і я пропаду. Тому я не можу нікуди поїхати. У мене зараз є не так багато, але без цього

я не зможу. Я навчуся читати. І далі буде краще. Поступово. Я викручусь.

Фріда допомогла їй сісти на землю. Треба було віддихатися. Стало соромно за свою дивну реакцію. Зі сторони Мія здавалась собі слабкою. Власні нікчемність і вразливість дратували, але зараз не було сил з ними боротися.

Співрозмовниця попросила дихати повільніше і через ніс. Вона стала на коліна і прикрила рот Мії, щоб контролювати дихання.

— Ось так, — кілька разів повторила вона.

Потім дивилася прямо в вічі і не відводила погляду. Ніби забула, що всього кілька хвилин тому вже перемогла у цих змаганнях. Вони були сірими, ці очі. Така дурість, але стало соромно, що Мія особисто обізвала їх тьманими. Зараз, може через музику, вони здавалися такими живими, такими дружелюбними. Й або через них, або через мелодію пробігли мурашки. Фріда звернулася до неї, так і не відводячи очей:

— А уявляєш, чого буде вартувати, якщо у нас все вийде? Якщо виявиться, що великий сонячний мегаполіс не всесильний, і ми зможемо залишити його? Мені здається, що це місто для тебе таке ж чуже, як і для мене. А за ним є багато інших кольорів. Хмар. Людей і звуків. Ти не уявляєш, скільки там усього, за цими кордонами.

Вона злегка стискала зап'ястя Мії і більше нічого. Сиділа на колінах, стискала зап'ястя і дивилася прямо в вічі. І це була чарівна простота. За тендітними дерев'яними дверима була повсякденність: пісок, запах міста і все ті ж люди, котрі є частиною потоку. Тут цього нічого не було, ніби вони знаходились в обсерваторії на другому кінці світу. Тільки оркестрова музика Мейярфа давала зрозуміти, що це не так.

— Мій дім знаходиться далеко звідси. І доки лунали гучномовці, не уявляєш, як мені захотілося, щоб ти його побачила. А що як він сподобається настільки, що стане домом і для тебе? Це ж можливо.

— А якщо ні? — Мія знайшла в собі сили, щоб поставити важливе запитання. — Якщо не стане, що зі мною буде?

— Це не страшно. Ми знайдемо інше місце, яке стане. Я тебе не покину.

Як голос Фріди залишався таким холоднокровним? Як вона взагалі знаходила в собі сили виливати слово за словом, не плутаючи їх і не відводячи погляду? У Мії все було не так. Її голос спотворювався через дивний клубок у горлі, котрий з'являвся невідомо звідки. Фріді треба було вміти розрізняти незрозумілі слова.

— Якщо в нас не вийде... І... І якщо Зауж дізнається, він...

— Він не дізнається. Яким би не був результат на кордоні — Зауж не дізнається. Міє, я розумію твої страхи. Справді розумію, адже в мене немає жодних гарантій. Я не знаю, що буде на кордоні. Але в моєму домі живе людина, котра знає про дивні хмари більше, ніж будь-хто. Ти зможеш запитати його про них. Сподіваюся, ти розумієш, що я хочу тобі донести. Тільки скажи «так», і ми ризикнемо. Якщо немає сил, можеш мовчати, — Фріда протягнула долоню. — Дай руку, і це теж буде відповіддю. Ти тільки вирішуй, чи хочеш ризикувати.

Справа була не тільки в хмарах. Це був вибір між маленьким шансом на зміни або гарантією того, щоб почути щось крім галасу, розмов із гучномовців і скрипу коліс. Компроміс із Заужем був простий і безпечний — зручності в обмін на життя. Намагатися змінити умови або щось дізнатися — все одно, що кричати на вітер, наказуючи припинити так сильно дмухати.

Щось примітивне всередині говорило, що мине кілька днів, і подібних думок навіть не виникне. Чудова і зовсім безтурботна пора: серце не відбивало б такий шалений ритм, розум став би беззвучним, порожнім від гулу думок, а вдома завжди чекала смачна вечеря — найкраща частина будь-якого дня. Передчуття підказувало: варто лиш упустити жагу до життя — і її вже не наздогнати. Відсутність інтересу до неї просто позбавить усіх способів щось шукати. Змагатися з цим механізмом, де вона була лише пилком, — означало вести війну з собою. Жага знаходити відповіді на запитання рано чи пізно трісне від свого безсилля.

— Тоді пообіцяй мені, будь ласка, — Мія проскавувала ці слова — на більше ні сил, ні сміливості не вистачило. — Моє життя мало вартує. Зовсім нічого, якщо чесно. Але мені воно дуже потрібне. І якщо ти мене обдуриш — мені кінець. По-справжньому. Пообіцяй, Фрідо, що не обдуриш і не кинеш мене.

— Я клянуся тобі.

І більше вона нічого не додала. Така холоднокровність у словах, якої просто неможливо навчитися. Не знаєш, що за нею ховається. Мія обійняла руку Фріди, яку та тримала простягнутою. Всю, щоб відчувати, що поруч із нею справжня жива людина. Рука незнайомої, але дуже сильної людини, яка старша, досвідченіша і розумніша за Мію в багато разів. Котру навіть неосязний Мейярф не може налякати.

Вона обіймала руку до тих пір, поки оркестрова музика не закінчилась. Так, під абсолютно темним небом тиша ніби стала не кінцем чергового дня, а початком цілого життя.

Фріда — засновниця замку Ортóрус і хранителька його тепла.
Вона збудувала місце, яке стало домівкою для двадцяти однієї
душі, чії шляхи одного разу перетнулися.

Глава 2. НАСКРІЗЬ

У такий пізній час Мія жодного разу не ходила по вулиці, навіть біля власного дому. Коли місто ставало іншим, вона зазвичай уже спала в своєму ліжку. Зараз було не по собі від кожного звуку, від підозрілих людей, які проходили мимо, і вигуків, що долинали з провулків. В одному з трактирів сварилися троє чоловіків, а потім десь поза приміщенням розбилося вікно. Бродячі тварини, здавалося, теж ставали самі не свої й ошкірювалися із закутків. Мія стиснула руку Фріди ще міцніше. Провідниця йшла швидко, тому дівчина за нею ледь встигала.

Вночі грастій на вулицях було більше, аніж вдень. Одні стояли на постах, інші тинялися поблизу закладів, де люди випивали, треті ж проходили зовсім поруч із Мією. Зараз Мейярф кишив тими, в чий бік навіть голову було страшно повернути. Атмосферу ніяк не можна було назвати дружньою чи впізнаваною, схожою на ту, що господарювала вдень. Здавалося, що ось-ось хтось зірветься з місця і схопить її за руку. Нав'язливі думки про те, що всі довкола знають про їхній злочинний задум, ніяк не виходили з голови.

Потік людей, у якому було легко заховатися, де можна було почуватися непомітною піщинкою, зник. Вночі кожен на вулиці був сам по собі, на виду в інших.

— Куди це ти зібралася? Ану стій! Стій кажу! — крикнули зліва, і Мія аж смикнулася.

Грастія кинувся за собакою, яка нахабно стягнула з його тарілки щось смачне і рвонула в провулок. Чоловік, який

залишився сидіти за столом, сміявся, а інший, пробігши не так далеко, розлючено тупнув ногою.

Така дрібниця, але дихання збилося. Мія зловила себе на думці, що воно підводить у найважливіші моменти. Дурне дихання і дурний піт, що виступав від хвилювання. І ця втома, що здолала так невчасно. Навіть дитина могла б помітити, що вона не на жарт хвилюється, варто лише глянути в її бік.

Мейярф точно злився на неї і хотів скоріше спіймати. Але яким би швидким не був крок, як би страшно не ставало, головне — не відпускати руку Фріди. Здавалося, варто лише послабити хватку, нехай навіть випадково, і єдиний шанс одразу вислизне з-поміж пальців, розіб'ється об землю і зникне. Мія загубиться в цій ночі, і навіть жовтий шепіт не зможе її більше знайти. Міцніше, міцніше стискати руку, інакше Мейярф знайде її.

Зараз місто здавалося живим. Справжнім гігантом, котрий походив на живу людину. Очевидно, що гучномовці — його голос і вуха, пісок і асфальт — шкіра, а саме тіло, якщо її не обманювали місцеві жителі, займало майже половину всього материка. А ось його очі... Очима Мія вважала громіздкі будівлі, котрі чимось нагадували форму грибів. Вони були вищими не просто за всіх інших, ні. З них можна було дивитися на місто звисока, помітити будь-яку дрібницю як у нетрях, так і в благонадійних районах. Навіть таку брудну пляму, як сама Мія і її думки, що суперечили правилам і порядку. Це якщо дивитися знизу, з висоти звичайної людини, дивлячись на великі білі стрічки, що діставали майже до землі, широкі капелюшки і непрозорі вікна, то могло здатися, що будівля спить. Що це просто споруда і нічого більше. А Мейярф не спав, тому знав усе. Кожну заслугу і кожну провину.

Фріда повернула в один із вузьких провулків, і вони відійшли подалі від головної вулиці.

— Міє, — провідниця погладила її по плечу, — ти аж трясешся. Не хвилюйся так. Зараз навряд чи якомусь грастії прийде до голови чіплятися до звичайних перехожих. Ми скоро дістанемося одного місця, куди ні грастії, ні хтось інший не ходить. Тільки трішки потерпи, добре?

— Так, так. Вибач, я сама не знаю, — вона почала хитати головою і розводити руками, щоб виправдатись, — чому так...

— Це нормально, — Фріда тримала себе в руках набагато краще, хоча теж нервувалася. — Я занадто швидко йду. Не всі встигають за мною, тому ти поки що відпочинь і подумай про

якісь дрібниці у найближчі п'ятнадцять хвилин. Про те, про що тобі не страшно думати. Впораєшся?

— Так, — хотілося відповісти якомога впевненіше. — Звичайно. Ще раз... е-е-е... пробач. Все добре.

Коли вони продовжили свій шлях, Мія з усіх сил намагалася не накручувати себе і думати про щось інше. Фріда, як і багато хто в Мейярфі, була одягнена у флайо⁷, і потяг до такого одягу влітку здавався незрозумілим: довгий поділ, пояс, через який флайо не носитимеш розстебнутим, до того ж широкі рукави — усе це аж ніяк не могло бути зручним. Фріді не вистачало лише широкого капелюха, якого тут носив мало не кожен другий. Увечері це виглядало ще пів біди, але ж його носили і вдень, коли зірка над головою ніби тріщала від спеки. Нехай місцеві ігнорували здоровий глузд, але приїжджі... З ними теж було щось не так?

— Все, нарешті на місці.

Вони повернули в один із таких провулків, у котрі зайдеш хіба що коли дуже потрібно скоротити шлях. Зовсім невелика вуличка, де кожні двері і вікно здавалися давно покинутими. До одних із таких непримітних дверей, що знаходилися майже посередині вулиці, підійшла Фріда і відчинила їх ключем. Заходити не поспішала, а Мію пропустила вперед.

Нічого особливого. Стара бібліотека, що не вражала ні розміром, ні кількістю книжок. Скоріше — просторе запилене приміщення для тих, хто хоче побути на самоті, ніж повноцінне сховище сотень книг. Багато столів, стільців і книг, але не так багато світла. Не більше десяти язиків полум'я, яких замало для такого приміщення.

У віддаленому кутку за стійкою сидів чоловік — до нього Фріда й попрямувала. Він відволікся від якоїсь своєї справи і піднявся зі стільця, нерішуче помахавши рукою. Завдяки місячному сяйву і свічці на столі його можна було розгледіти. Чоловік був середніх років, як Зауж, але благороднішим на вигляд, довготелесий, в окулярах і з лисуватою маківкою.

Щойно вони з Фрідою підійшли, як незнайомиць зиркнув на Мію і потер носа.

⁷ Флайо — верхній одяг, популярний у всіх куточках Еміронії. Нагадує напівприлегле пальто, але зазвичай кроїться зі щільної тканини, іноді зі шкіри. Класична версія має довжину нижче колін, довгі рукави й орнамент як на внутрішній, так і на зовнішній стороні рукавів, стоячий комір, але не має ґудзиків і затягується поясом або ремінцями. Зараз існує велика різноманітність флайо, і скрізь, в залежності від регіону чи навіть міста, має свої особливості. У Мейярфі матеріал для флайо тільки на вигляд здається щільним, але насправді нагадує накидку, яка захищає від сонця і дозволяє тілу не пітніти.

— Ну і ну, — той не міг приховати збентеження. — Серйозно, так?

— Так, Маччері, — Фріда розсміялася. — Виходить, що серйозно. Але ти не хвилюйся. І дякую, що весь час залишаєшся тут.

— Ну ти чого, ти чого? Мені ж не важко зовсім. Ви, якщо що, йдіть. Вони у себе, але деякі вже сплять... Сама розумієш.

Незнайомець говорив ввічливо, намагаючись підбирати слова. Мії здавалося, що такі, як він, не можуть грубіянити, гаркати на когось або лаятися — зовсім не в їхньому стилі. Фріда повела далі, а чоловік ще якийсь час дивився їм услід.

За тендітними на вигляд дерев'яними дверима знаходився невеличкий коридор, гарніший за бібліотеку у всіх сенсах. Нічого спільного ні з вуличкою, на яку вони зайшли, ні з атмосферою покинутого приміщення. Коридор був новим, освітлення тут було яскраве і пахнуло приємніше. На стінах було чимало гравюр і підсвічників, але жодна свіча не горіла. Замість них тут світили ліхтарики, просто як на вулицях Мейярфа. У приміщенні були єдині двері, крім тих, через які вони ввійшли, а поряд із ними — кілька гарних, обшитих тканиною, стільців. Перед самими дверима Фріда сказала:

— Я зараз повернуся, зачекай.

Мія не відпустила руку. Навпаки, лише міцніше її стиснула і тільки винувато подивилася в очі. Непокірний жест, багато в чому навіть грубий. Не їй тут диктувати умови, ставити запитання або не погоджуватися з чимось. Треба мовчати і слухатися — це розуміла голова, але руки поводитися зрадницьки. Таку дивну поведінку непросто аргументувати. Не вдавалося вимовити ні слова, доки Фріда не заговорила сама:

— Я нікуди не подінуся. Даремно боїшся.

Провідниця зупинилася, але відчуття поспіху нікуди не поділося. Вона поспішала, як і всю дорогу до цього часу. Нехай хоч і стояла на місці, але між тим, напевно, думала, як би швидше розірвати ці недоречні обійми.

— Знаю, — руки потягнулися за спину, ніби це могло виправити всю незручність ситуації. — Я знаю, вибач.

Та кивнула і швидко увійшла всередину. Мія сіла на один із стільців, але чекати довелося недовго. Фріда справді повернулася, але не одна. Відразу за нею вийшла незнайома дівчина.

— Ух ти.

— Так, ух ти. На секунду, Хлоє.

Вони відійшли в куток коридору, а Мію попросили зачекати. Незнайомка легенько похитувалася вперед-назад і протягом усієї розмови посміхалася. На відстані ці двоє здавалися різними, але коли повернулися, контраст між ними став зовсім очевидним: одна — це поспіх і напруга, інша ж — якась вражаюча легкість і бешкетництво. Звуть її Хлоя.

— Міє, ось людина, яка допоможе нам поїхати звідси якомога швидше.

— Звуть мене Хлоя, — для чогось повторила та.

— Все, нарешті. Я попереджу інших і підемо. Зачекайте на мене трохи, — сказала Фріда.

Незнайома дівчина сіла поруч. Вони чекали всього декілька хвилин, але на цей час темп всієї цієї метушні зменшився. Хлоя виглядала так легко, ніби їй було начхати на поспішний ритм, сон, грастій, які лякали, і комендантську годину. Ця її легкість торкнулася і Мії — нові події ненадовго припинили накладатися одна на одну, а паніка всередині припинилася.

— Нервуєшся?

З такими непросто було розмовляти. Одразу виникало відчуття, що вони не на одному рівні, тому Мія просто знизала плечима.

— Усе чудово. Це буде гладка ніч, так що нервуватися не треба. Гадаю, ти й сама це розумієш.

Дівчина вимовила це зі справжнім задоволенням і залишилася на своїй хвилі, якійсь занадто незворушній, щоб Мія зробила те ж саме. Хлої не потрібні були ні заперечення співрозмовниці, ні її погодження.

Не минуло й п'яти хвилин, як Фріда повернулася.

— Усе, встаємо, встаємо! — заплескала вона в долоні, щоб підбадьорити супутниць. — Ми ж поспішаємо!

Щойно вони вийшли з приміщення, темп пришвидшився ще більше. Хлою це не дуже хвилювало і вона йшла з комфортною для неї швидкістю. Так і виходило, що Фріда спершу виривалася вперед, потім оглядалася, ніби щось шукала, а інші двоє тим часом наздоганяли її. Лиш іноді було чути метушливе «Швидше. Давайте швидше!», поки вона обирала, до якого з провулків пірнути далі. Темп Хлої для Мії був більш звичним.

— Навіщо так нестися?

Провідниця не відповіла: чи то з головою поринула у вибір шляху, чи то просто не почула. Траплялося так, що по дорозі

Фріда навіть щось бурмотіла сама до себе, ніби пораду якусь давала.

— Думає, що до ранку тебе вже можуть розшукувати, — пояснила Хлоя. — Ну, знаєш, якщо той нахаба, на котрого ти працювала, як слід почне бити на сполох, то гратиї на кордоні насуплять свої брови і робитимуть вигляд, що вони точно цю проблему вирішать.

— Ох-х... Виходить, його потрібно випередити? Тоді проблем буде менше, так?

— Хіба що на відсоточок, — вона байдуже звела плечима. — Все буде чудесно і так, просто їй немає сенсу це доводити.

Хлоя кивком вказала на Фріду, котра страшенно поспішала, а та лише махнула їм рукою і повернула в один із провулків.

— У неї гвинти іноді не викручуються.

— Гвинти? Які ще гвинти?

— Ось вона вважає, що важливо до ранку, і ти хоч триста причин назви, чому це не так — не переконаєш. І так, загалом, не тільки в цій ситуації. А коли людина може змінити своє рішення, то значить «гвинти викручуються». Вловила?

— Здається так. Вловила.

Хлоя прицмокнула язиком — це і була вся її відповідь.

Ще кілька поворотів, і всі троє вийшли на дивну вулицю з цілою купою зруйнованих приміщень. У темноті багато деталей було не розрізнити, але навіть так цей квартал здавався менш благонадійним з усіх, через котрі вони проходили. Жодна з будівель по обидва боки вулиці не виглядала житловою: десь не вистачало частини стіни, а в деяких зовсім не було дахів і вікон. Тому будівлі тут нагадували швидше гори сміття, що ще не розсипалися, ніж повноцінні будинки й заклади.

На зруйнованих сходах, вибитих вікнах і камінню вздовж вулиці сиділи люди. Деякі повертали голови в бік гостей, але більшості було відверто все одно. Місцеві люди не виглядали привітно і навіть підсвідомо викликали страх. Одні витріщалися і чомусь хихикали, інші були не при собі і щось бубоніли, качалися по землі і чи то мугикали, чи то плакали.

Чомусь не вони з Хлоєю прискорили ходу, а Фріда почала йти повільніше. Мія взяла її за руку і ця міцна хватка була взаємною. Вони хоч і не перемовлялися, але точно думали про одне — потрібно йти прямо і старатися не оглядатися. Почуття Хлої вгадати було складніше: вона просто засунула руки в кишені і йшла з таким же байдужим виглядом, як і до цього часу.

Вся впевненість повалилася тоді, коли хтось свиснув у їхній бік.

— Красуні, дорогенькі, ви куди це так біжите?

Два чоловіки зістрибнули з металевої балки, що стирчала з фасаду одного з приміщень, і попленталися слідом за ними. Фріді вистачало сміливості не повернути голову, а Мії було страшно навіть глянути убік. Обидва голоси належали чоловікам, а через кілька секунд до них долучився і жіночий.

— Ау-ау! Стоп кажу!

— Голову хоча б поверни.

Вони говорили неприємно: якийсь мерзенний комок бруду з агресії, насмішки і хамства. Кілька разів прозвучали вульгарні слова, але їх просто ігнорували. Терпець увірвався, коли один із них узяв Хлою за плече, щоб вона звернула на нього увагу.

Зупинилися всі: Фріда тримала Мію за руку, Хлоя тільки роздратовано прицмокнула язиком, а трійка переслідувачів оточила їх з боків.

— Товаришу, сьогодні ти, звичайно, не схожий сам на себе, — Хлоя звернулася до чоловіка з бородою. — Ми ж гості. Гості, котрі поспішають. А ти мені розповідав, як любиш приїжджих, коли ми з тобою випивали. Їх любиш, а місцевих грастій терпіти не можеш, хіба не так? Виходить не історія, а якийсь обман.

Вона впритул підійшла до чоловіка і чомусь почала застібати його порвану накидку. Хлоя говорила спокійно, навіть, як Мії здалося, ніби дражнила співрозмовника. Вона не робила довгих пауз, але й говорила не надто швидко.

— Ти що, знаєш її?

— Ми схожі на грастій? — у відповідь чоловік заперечно похитав головою, а запитання товариша проігнорував. — Правильно, друже, не схожі. Ну то й ти кулаки прибережи для кого треба, а приїжджих не чіпай, з них нічого взяти. Добре?

— Я ди-би... — бородатий почав підбирати слова, намагаючись загладити провину. — Дідько, та просто вночі нічого не видно, якщо б я бачив, я, правда, навіть б з місця не рушив, ти ж сама розумієш, я б...

— Зупинімося. На тому, що приїжджих ображати не можна. Так ти мені казав, коли ми познайомились?

— Так, — упевнено відповів той. — Не можна. З них взяти нічого.

Хлоя засунула руки в кишені і вдячно кивнула. Вона дивилася на співрозмовника, той теж не міг відірвати погляду. Продовжувалося це недовго, щоб у решти не виникло запитань.

Після цього дівчина скося глянула на інших і ледь помітно кивнула їм головою.

— Га? — бородатий аж налякався.

Хлоя нахилилась уперед і щось йому прошепотіла на вухо. Той миттю збісився й з кулаками накинувся на свого товариша.

— Ох ти сволото! Тварюко! Не можна чіпати приїжджих, ти не зрозумів?! Тобі ж уже сказали, що ми помилилися! Не можна!

Бородатий звалив друга на землю і почалася бійка. Жінка кричала й просила припинити. Той, що впав, тільки захищався і не бив у відповідь. Крики і лайка привернули увагу інших.

— Не треба було так, — холодно підмітила Фріда.

— Треба було.

— Ні.

— Фрідо, давай ми просто підемо з цього цієї закінченої діри.

Усі мовчки погодились. Хлоя не поспішала і йшла, як звичайно, а Мія просто-таки відчувала, що Фріда готова вибухнути через це. На щастя, так продовжувалося недовго і незабаром вони вийшли з неблагонадійного району. Перехід був різким і варто було лише піднятися по довгій кам'яній вуличці, як вони опинилися на людній площі.

Справа була велика кількість омнібусів⁸, точно якась станція. Таких розкішних Мія ні разу не бачила в своєму районі — тут зовсім інший масштаб. Зліва ж знаходилося багато, посправжньому красивих на вигляд, установ, де їжа коштувала, напевно, дорожче, ніж у Заужа. Люди сиділи в закладах за столиками, на верандах, красивих широких лавицях і навіть на обідку фонтана, що знаходився в центрі.

Життя тут кипіло навіть вночі, і це було ще однією великою відмінністю від району Заужа. Мії це подобалося. Люди навіть зараз кудись їдуть, сидять поруч зі своїми половинками, дивляться на фонтан, на вогники довкола нього і навіть не думають лягати спати. Звуки тут були негучними, але вони були, і в них відчувалася романтика нічного життя. Тривога не наростала, адже, здавалося, люди в такому місці просто не можуть образити, хоч на лавці засинай — ніхто тебе й пальцем не зачепить.

Але навіть вночі тут не стихали гучномовці. Їх було небагато і звучали вони не так голосно, але Мія готова була запрягнутися, що якщо вже людина по той бік бажає

⁸ Омнібус — вид транспорту, розповсюджений на материку. Це запряжений тваринами візок, що може вмістити від однієї людини до кількох десятків.

мешканцям спокійно провести ніч, то чує ці слова одночасно кожен у Мейярфі. Виявилося, що це працює не так.

— Район неймовірний. Ви тут були коли-небудь?

— Так, — Фріда все шукала когось поглядом, але Хлоя з радістю підтримала розмову. — Це не зовсім район. Просто площа для розваг, котрих у Мейярфі є кілька десятків. А називаються вони коралами. Ти знаєш, що таке корал насправді?

— М-м-м... Такі штуки у воді? Не знаю, як...

— Так, штуки у воді! Правильно. А тут мало хто здогадується, що корал — це щось інше, ніж ці площі. Я дуже здивувалася, коли дізналася. І це якась нісенітниця, що багато хто не бачив у своєму житті океану, тому що у Мейярфі є до нього вихід. Дивні тут люди.

Всі троє зупинилися біля високої кам'яної стіни, неподалік від омнібусів. Хлоя тримала руки в кишенях і слухняно чекала, як і Мія. До вух усе тягнувся красивий чоловічий голос — захотілося послухати цю розмову.

— Ваша музика не те, щоб погана, — діалог, очевидно, йшов не від самого початку. — Просто шкода, що ви не при справах. Ви пам'ятаєте, що завжди можете вступити до лав грастій. Ви знаєте, та й ні для кого це не секрет, що платять там добре. З нашим грастійством не кожна армія порівняється, тож зробіть його іще сильнішим! І справа честі, і жебракувати точно не будете.

— Пане Мендаксе, кожне ваше слово я ціную, повірте. Але я присягаюся, я вам чим завгодно присягаюся, що можу писати музику, яка сподобається людям. Їм сподобається!

— Музика... — м'який, наче велюр, голос звучав безневинно, ніби не хотів задіти співрозмовника. — Це добре. Але в нас музикантів вистачає. Просто музика зараз, як би це сказати, не зовсім потрібна. Ні людям, якщо чесно, ні вам. А не хочете стати караванником? Потрапите до інших міст і стільки всього побачите!

— Пане Мендаксе...

— Або зодчим! — голос звучав натхненно. — У вас такі талановиті руки, вони ж можуть створити справжню красу. Ось їм я повністю довіряю. Точно, вирішили! Архітектура — ваш шлях, мій любий. Знаєте, мене щойно ніби осяяло, ніяких жартів! Ось архітектура — саме те, що вам потрібно, будьте певні. Руки у вас, звичайно, чудесні. От дивлюся і бачу творця перед собою.

Мія відволіклася від діалогу на своїх супутниць.

— Хлоє, він не міг поїхати раніше?

— Не міг.

— Добре, — сказала Фріда і додала: — Вибач, що зірвалася.

У відповідь співрозмовниця тільки стримано розсміялася і задоволено мугикнула. Та не пройшло і хвилини, як на вільне місце перед ними під'їхав омнібус.

— Предвічна, яке полегшення, — Фріда взяла Мію за руку і попрямувала до перевізника.

Транспорт виявився середнього розміру: в салоні могло поміститися близько шести людей, але при цьому він був високим — хоч на повен зріст ставай. Крізь відчинені дверцята вдалося розгледіти, що там є подушки, столик і невеликі полицки.

Перевізник з усіма привітався, сів на підніжку омнібуса і запалив папіросу. Між ним і Хлоєю зав'язався якийсь дивний і млявий діалог. Вони перекидалися спокійними фразами, але були зосереджені виключно на димові від цигарки.

— Серйозна поїздка буде, так?

— Типу того. І не таке з вами проходили.

— Ех-х... Добре, що ви тут, Хлоє.

— Однозначно добре. Скоро повернемося в рідний край.

— Це так. У мене тут від спеки голова постійно свербить. Але вночі добре. Вночі я б тут, може, й жив.

— Може, й жили би, може, — вона задивилася в якусь точку і тривалий час навіть не кліпала. — Добре, що за графіком приїхали. Люблю вашу пунктуальність.

— Така робота, — флегматично відповів чоловік і пальцями зачесав волосся назад, щоб не спадало на обличчя. — Така робота.

Фріда теж долучилася до розмови, а Мія відійшла на кілька кроків і дивилася на запряжену тварину, яка пила з великої посудини. Цей звір був великим і волохатим, немов як, але без рогів і не дуже схожий на бика. Загрівок і спина були бурими, а решта шерсті — біла, і лиш частина морди довкола очей і носа мала сіро-синій відтінок. Тварина ця називалася «койормі». Мія не раз бачила її за місяць життя у Мейярфі, але жодного разу не підходила так близько. Погляд істоти здавався дружелюбним і навіть величним, ніби вона належала якомусь правителю, а не звичайному перевізнику омнібусів. Рука акуратно лягла на його вушко, щоб погладити, і тварина здригнулася, наче проганяла набридливу комаху.

— Можна їхати.

Перевізник загорнув недопалок у шматок тканини, якого витягнув із кишені. Всі троє зайшли до салону, зачинили за

собою двері і сіли. Хлоя сперлася ліктем об столик, спостерігаючи за іншими пасажирками. Фріда шукала щось у сумці, котра лежала від самого початку біля диванчика. Вона викладала на стіл різні продукти і напої. Фрукти, випічка, овочі, солодощі і кілька пляшок із рідиною.

— Ось, вибирай. Поки що перекуси, а вже коли приїдемо, то нагодуємо тебе нормальною їжею. Це, — уточнила Фріда, вказуючи на кожен з пляшок по черзі, — звичайна вода, метіар, ягідний сік.

— Вони смачні? Не вода, а метіар і сік. Воду я пила.

— А... Метіар, він — наче солодке молоко. Але має трохи гостріший післясмак. Ти колись пила молоко?

— Добре, — здалася Мія і втомлено посміхнулася, — гадаю, краще самій все скуштувати. Вибач.

— Обов'язково скуштуй, так. Він ще й корисний, тому що допомагає засвоїти їжу. Почни з нього.

Мія настільки сильно захотіла їсти, ніби справжнього голоду до цього не існувало, і тільки зараз він проявив усю свою силу. Не дивлячись на це, в голові засіла думка, що навіть у такій ситуації важливо зберегти самоконтроль. Яким би голод не був сильним зараз — не можна перетворюватися на тварину.

— А ви? Ви не будете їсти?

— Я не голодна. Хлоє, якщо хочеш, теж бери.

— Пас. Поїм вже удома.

Доки Мія їла, то кілька разів зиркала на Хлою — було в її звичках і поведінці щось витончене й красиве. Навіть на те, як вона сиділа, як торкалася свого обличчя, було просто приємно дивитися. Хлоя зовсім не була схожа на Фріду. Такого ж віку, близько тридцяти на вигляд, але за своєю природою зовсім інша. Це поєднання двох м'яких кольорів: персикового і рожевого. Ніякої серйозності в погляді, скоріше провокація, а посмішка — точно виклик кожному, хто на неї гляне. Розкутість і величність. Таких людей складно уявити зляканими або замкнутими. Вони, мабуть, зовсім не знають про такі поняття.

Закінчивши трапезу, Мія ще раз подякувала і подивилася на Мейярф через віконечко — та ж темрява. Вогники закладів, зірок і вуличних ліхтарів намагалися боротися з нею, але вона здавалася всеосяжною і непереможною. Того гіганта в небі, що дихав вогнем та пропалював в обідній час і шкіру, і асфальт, ніде не було видно. В цей час місто не згасало і не зникало, а просто ставало іншим. Складно було уявити, куди тепер йшли ці люди, нехай і не зливаючись із натовпом, нехай і не в такій кількості. Ймовірно, п'яні поверталися до тверезих, втомлені — до тих, хто

відпочив, а сонні — до тих, хто вже спав. Як не гадай, але вранці все почнеться заново: звуки сотень різних розмов, що зливаються в незрозумілий клекіт, швидко втоплять цю тишу.

Відстань до міських воріт невмолимо скорочувалась, а тіло починало зрадницьки тремтіти. Передчуття давало знати, що вони ось-ось опиняться поруч. І не заспокоювала ні музика, що долинала з цілодобових закладів, ні м'які вогні ліхтариків. Вони мерехтіли надто далеко, щоб зігріти — тілу ставало все холодніше і холодніше. Мія з усіх сил намагалася приховати паніку: вона не відводила погляду від картини, що змінювалася за віконцем, і старалася думати про щось інше.

Знайомий голос повернув відчуття реальності, а це, своєю чергою, породило ще більший страх. Зараз він став ближчим, набагато ближчим, ніж до цього часу. В ці секунди ризик здавався очевидним, а покарання за невдачу — неминучим.

— Отже, ми під'їжджаємо до кордону. Міє, лягай на коліна Фріди і просто прикинься, що спиш. Якщо раптом будуть кликати — не озивайся. Твоя єдина задача — просто спати. Не складно, правда?

— А якщо вони раптом вирішать зайти досередини? Або побачать, що я прикидаюся? Або... або побачать мітку на руці? Що нам тоді робити? Вони можуть на нас напасти?

— Просто зроби так, як вона каже, — попросила супутниця, яка сиділа поруч, торкнувшись своїми пальцями пальців Мії. Фріда ніби знала, що потрібно робити, — їй не дали жодної команди. Поки Хлоя щось видивлялася через вікно, вона зняла свою накидку і поглядом показала на коліна.

— Лягай, не бійся.

Та швидко роззулася і лягла на бік, підтиснувши під себе ноги. Фріда вкрила її накидкою: від ніг до плечей. Мія зіщулилась ще більше — тіло тремтіло, і приховати цей факт виявилось не так просто.

Щойно очі закрилися, Мія відчула, як тепла долоня її захисниці торкнулася волосся. Лагідними й ніжними рухами вона торкалася голови, з кожним дотиком відкриваючи їй природу турботи. Це відчуття, що з'явилося абсолютно раптово, було незнайомим і навіть лякало. Ні разу за цей місяць Мія не прагнула відчути його, не уявляла його, коли лежала в ліжку або просто відпочивала. Вона не замислювалась над тим, що дотик людини може викликати відчуття спокою і навіть задоволення — на це не вистачало часу. Зараз же, коли практично незнайома людина торкалася її волосся, відчуття насолоди огортало думки й емоції,

даючи ледь жевріючу надію побороти хвилювання, паніку й невідомість.

Омнібус зупинився. Наче музична скринька, що припинила грати. Мелодія, котра нагадувала про минуле і занурювала у свій маленький нестійкий світ майбутнього, затихла.

Хлоя вийшла назовні, залишивши двері відчиненими. Світ за межами темної пелени перед очима не існував — тільки звуки і запахи. Мія не могла розплющити свої очі, адже у страху вони були набагато більші.

Чоловічий голос зовні дивував упевненістю, жодного натяку на компроміс. Справжній охоронець закону, що вміє наказувати тоді, коли того вимагає статут. Мія миттєво зробила висновок, що людину з таким голосом складно обдурити — він любить те, що робить. Басистий і дзвінкий, але ворожий, такий, що лякає більше, ніж голос із гучномовця. Голос людини, яка могла би вчепитися в шию порушника і стиснути щелепу так, щоб тріснули зуби, тільки б задушити.

Почало нудити. Паніка рухалася до свого zenіту. Фріда, очевидно, відчувала тремтіння, як і сама Мія. Вона не витримала — дихання почало звучати переривчасто. Психологічний тиск від одного тільки голосу втоптував весь її самоконтроль у землю.

«Він перемаже. Це голос переможця».

Пальці переплелися. Рука Фріди стала несподіваним тепловим ударом в найлютіші морози. Гаряча долоня, котру не хотілося відпускати навіть на мить. Тремтіння ущухало, а холод поступово відступав. Руці стало набагато тепліше.

Вона спробувала подумати про те, чи є там, куди її везуть, ці м'які вогні і тиха музика. Чи так само сильно пече там сонце, як багато невільників у тих краях, наскільки це густонаселене місто і чи є там ці незрозумілі кольорові хмари над головою. Запитання здавалися потрібними і навіть важливими, але тільки не зараз. Зараз неможливо думати ні про що, крім страху.

Запахи Мейярфа відганяли сморід, породжений власним страхом. Бляклий аромат міста зараз відчувався як ніколи раніше. Стихія, що сформована з домішок алкоголю, випічки, овочів і застоюної води. Запах проганяв чужу дитину, не бажаючи їй зла, але відмовляючись стати для неї рідним. Він виштовхував за ворота, він одурманював вартового і востаннє нагадував про себе.

Почувся ще один мерзенний звук. Ще один голос вмілої людини, голос нещадний. Цей звучав підозріло спокійно. Люди з таким тембром можуть без особливих емоцій ставити запитання

за запитанням, щоб розкрити всі таємниці. Він брав не норовом, а завзятістю і прискіпливістю. І варто лише співрозмовнику оступитися, грастія промовить: «Я знаю, що ви — порушники. Ви — вороги. Виходьте негайно». І після цього нікуди не втекти, адже доженуть, куди б не заховався.

Страшенно хотілося крикнути: «Я тут! Досить мене мучити, я не сплю!».

Жаль і відчай — все це потім. Але ця довга, розтягнута вдвічі більше, ніж дозволено, струна нарешті лопнула би. Мія привідкрила рота, поки що тільки для того, щоб тихо-тихо схлипнути.

Одне-єдине відчуття дозволяло не зламатися. Фріда залишалася поруч. Знову торкалася голови, знову проводила долонею по волоссю. Пальці її правої руки до цих пір сплїталися з пальцями Мії, ніби запаяний ланцюг. Пальці лівої були м'якими і ледь торкалися, наче пір'їнки.

Мія підтиснула губи, і весь залишок сил, цю безглузду сміховинну жменьку емоцій, направила на те, щоб не заплакати. Вона все ще чула шиплячий голос змії зовні, відчувала запах чужого міста, тремтіла від думки про наслідки, але не готова була програти. Поки долоня гладила її по волоссю, поки її пальці сплїталися з пальцями Фріди.

Секунда. Ще одна секунда. Колискова з дотиків відлякала самозаймання, котре здавалося просто неминучим.

Двері зачинилися. Хлоя повернулася в омнібус, влаштувалася, закинувши ногу на ногу, і потягнулася. Транспорт ожив і поїхав уперед, проїжджаючи повз відчинені ворота. Кілька хвилин, і вони залишилися позаду — тепер за право проїхати крізь них мав поборотися ще хтось. Мія лежала з розплющеними очима, але майже не рухалась. Хлоя дивилася на Фріду і посміхалася якось гордовито. Погляду Фріди Мія не бачила, але здогадувалася, що зараз він недоброзичливий і суворий. На якийсь час виникла дуже напружена і різуча тиша.

— Зараз мені хочеться просто піднятися і вліпити тобі ляпаса. Хоча це й не схоже на мене.

— Усе ж пройшло добре. Охолонь.

— Якщо є аромат, навіщо так... — Фріда була зла і розгублена. — Навіщо ця необачність? Це нерозумно. Це неправильно. Ти наражаєш на небезпеку і нас, а не тільки себе.

Хлоя на певний час посерйознішала і від її самовдоволення не залишилося і сліду.

— Я даю тобі слово, що ситуація була повністю під контролем і я б не дала їй вийти з-під нього. Ні разу, ні разу не було навіть думки, що ось-ось піде щось не так. Справді. Але якщо це дійсно було надто легковажно, то вибач мені. Така в мене дурна голова...

Хлоя прикрила руку подруги долонями і погладила її. Фріда не відповіла, але кивнула, ніби хотіла переконати себе, що все добре.

Знадобився час, щоб напруга і неприємна атмосфера розвіялись. Обидві дівчини звернули увагу на Мію. Точно не без зусиль, вона підвелася і сіла, а потім, відхиливши шторку, подивилася у вікно.

Обриси знайомого міста віддалялися, а довкола буяла природа. Стіни міста, побудованого людьми, ставали все меншими. Запахи, голоси, вузькі вулички і, здавалось, навіть яскрава зірка, яка світитиме на світанку, — все залишалося там.

— Будь ласка, — вона не відводила порожнього погляду він стін Мейярфа, — Фрідо, дозволь мені поспати на твоїх колінах ще трішки. Сил зовсім не залишилося.

— Хоч усю ніч. Уявляю, наскільки тобі зараз потрібен відпочинок.

Мія дивилася ще кілька секунд на місто, в якому вмістився цілий місяць життя. Потім закрила очі і посунулася назад, мало не впавши на коліна супутниці. Мегаполіс вицвів із пам'яті, ніби світило над головою зіграло з ним злий жарт.

Сонячне світло. Де б вони зараз не їхали, а тут воно було інше: м'яке і боязке чи що. Під таке підкладаєш руку і не виникає думки, що воно обпече.

Проснутися вийшло уже без відчуття панічного страху. Не треба було більше боятися відпустити руку, сахатися від чужого і намагатися себе заспокоїти. Мія піднялася і тихо потягнулася — інші ще спали. Фріда — так само, сидячи, ніби за ніч навіть не змінила положення, а Хлоя лежала навпроти, закинувши босі ноги на невеликий диван і прикривши очі зап'ястям.

За вікном — краса. Це зелена стихія, в якій проступав м'який, навіть повітряний жовтий колір. Рослин тут — все одно, що піску у Мейярфі — їх було всюди багато. Біля струмочків, будиночків, що іноді траплялися, запряжених тварин і просто біля дороги, по якій вони їхали. Вітер тут дмухав не сильно, але протяжно, тому листя могло шелестіти і з десятків секунд, і навіть довше. Ніхто не поспішав: люди нікуди не бігли, койормі спокійно йшли по стежках, листочки кружляли і безшумно падали на землю, а небо пливло так, що погляду не відірвати, настільки воно заворожувало.

Нічого конкретного, що могло б привернути увагу, але Мія дивилася і спокій буквально її огортав.

— Стеокс.

Фріда дивилася у віконце і сонно посміхалася.

— Так називається це місто. Хоча мені здається, це слово жак як не підходить, — вона позіхнула у долоню і випрямилась. — Добрий ранок.

— І тобі. У мене, це... взагалі слів не вистачає, щоб висловити думки. Такі яскраві речі зовсім недалеко від пустелі, я й подумати не могла. Ви що, виходить, десь посеред цієї краси

живете? Навіщо взагалі їхати до Мейярфа, коли є ось таке прямо тут?

— Ми живемо не так далеко звідси. На півдні Стеокса. Не всі ж їздять до Мейярфа, щоб помилуватися пейзажами. Іноді це просто справи.

— Не всі, так.

Фріда спробувала прогнати сон, легенько поплескавши себе по щоках. Доки вона оговтувалася, хотілося ще трохи подивитися: на озера, щоб запам'ятати як смішно по них плавають птиці з жовтими носами, на гойдалки під широкою гілкою дерева і дітей, які на них каталися, на пухнасту жовто-чорну грудку із крильцями, що мало не залетіла всередину омнібуса. На дивовижні дрібниці, яким ліку не було — на все це хотілося дивитися годинами і все одно було б мало.

— Міє, на секунду тебе відволічу, — обличчя Фріди теж було таким, на яке приємно дивитися. — Хочу поговорити з тобою. Тільки не лякайся. Чомусь ця фраза зазвичай усіх лякає.

— Я зараз дуже далеко від того, щоб чогось лякатися. Все гарно, не хвилюйся.

— Чудово. Добре, — Фріді знадобилося кілька секунд перед тим, як продовжити. — Знаєш, що вночі, що зараз думаю про те, чим ти зі мною поділилася. Я про твою розповідь з діжкою крові.

— А-а-а... Ага.

— Я можу собі це уявити. І дружній голос у твоїй голові, і як з крові з'являється людина. Я вірю, що ця історія справжня. Але ти впевнена, що це сталося десь місяць тому?

— Можливо, навіть раніше. Десь на тиждень. Але точно не пізніше, тому що потім я рахувала дні.

— Тобі слово «Скрегіт» знайоме? Як подія, а не звичайне слово.

— Як подія — ні.

— Значить ми щось пропускаємо, бо в мене не сходиться. Поясню. Пам'ятаєш, я казала, що бачу мерехтіння поруч із тобою?

— Пам'ятаю, — кивнула Мія, і на секунду їй стало зле від того, що тепер ніякого мерехтіння нема.

— Ось. Вісім років тому відбулася одна дуже масштабна подія, котра вплинула на кожного, хто... — Фріда підбирала потрібне слово, але в результаті тільки заперечно похитала головою. — Ні, не так. Я спробую спрощувати. Подія вплинула на весь Віоландо як такий, без перебільшення. На кожную живу істоту. І тоді я навчилася бачити це мерехтіння в людях. Але світитися

можуть тільки ті, кого зачепив «Скрегіт». Тільки вони і більше ніхто — в цьому я впевнена. Розумієш, про що я?

Перед тим як відповісти, розум з усіх сил намагався знайти логічну відповідь, яку не змогла вловити Фріда. Здавалося, деś є лазівка, але як не крути, а слова співрозмовниці повністю суперечили всьому тому, що навіяв голос із жовтими очима.

— Так. Але, Фрідо, я тебе не обманювала.

— Ні-ні, — зразу заспокоїла та, — я не про це! Зовсім не про це. Я просто ділюся і хочу, щоб із часом ми разом знайшли відповідь. Я вірю, але й ти повір у мою історію.

— Добре, — від серця відлягло. — Я тобі цілком вірю. Може тоді голос дуже правдоподібно жартує наді мною і ніякої діжки з кров'ю не було? Я, за всіма законами логіки, повинна була жити як мінімум вісім років тому.

— Як мінімум, але ти виглядаєш набагато старшою. Може, ти й справді прожила від свого народження близько двадцяти або... Стільки, загалом, на скільки виглядаєш. Може, ти з'явилася і після Скреготу, але тоді я ніяк не зрозумію, звідки в тебе амарантин. Мерехтіння поруч, — пояснила та, — називається амарантином. Але ми спробуємо дізнатися, як було насправді. Можливо, потрібен час.

— А що за Скрегіт такий? Це через нього ти бачиш біля людей мерехтіння?

— Так. Можу розповісти. Хоча це так дивно — розповідати комусь про те, що має знати взагалі кожна жива душа. Принаймні мені завжди так здавалося.

Фріда замислилась, а Мія влаштувалася зручніше, взявши зі столу першу-ліпшу булочку.

— Знаєш, є речі, що відбуваються раптово і наперекір всім законам, котрі мають працювати. Так і зі Скреготом. Одного дня, вісім років тому, з неба почав падати дощ, а...

— Чого? — перебила сонна Хлоя, не змінюючи положення і навіть не прибравши руки з обличчя. — А про небо ти не розкажеш? З нього ж усе почалося.

— Добрий ранок, — промовила Мія і у відповідь їй тільки помахали вільною рукою.

— Ну так, просто я трохи забігла наперед. Що ж, добре. Все й справді почалося з неба. Воно змінювалося дуже незвичайним способом, тому що припинило бути схожим на те, до якого ми звикли. І в один момент ринув дощ. Дивовижний дощ! Він не відчувався фізично, але...

Хлоя відчайдушно видихнула і дуже різко сіла. Вона важким поглядом подивилася на Фріду і склала долоні разом.

— Ну, правда, так собі виходить.

— Спробуй, — та була точно незгідна, — якщо думаєш, що зможеш краще. Мені не принципово.

Хлоя задоволено посміхнулася, вдячно кивнула і неголосно хлопнула долонями по столу. Її слова звучали жвавіше і палкіше. Кожну фразу вона вимовляла так, ніби якесь сказання описувала.

— Міє, диво моє, а тепер уяви, що ти живеш собі звичайним життям. Нікого не чіпаєш, дивишся на сонечко, небо, усе, як завжди. І в один день ти піднімаєш голову, а там твоє улюблене небо затягується якоюсь мильною бульбашкою. Вона починає скреготати так, ніби перетворилася в шліфувальну шкірку і кожен її шматочок треться об каменюку. Нестерпний скрегіт. До неподобства страшне видовище. І все це не тільки там, де ти, ні. Воно по всьому світу. Абсолютно по всьому світу, Міє. В найвіддаленішому кутку планети від тебе — навіть там небо вкривається якоюсь гидотою, але чим саме, не знаєш ні ти, ні хтось інший. Небо переливається, мерехтить і колихається, як павутина. Може, це плівка, може, бульбашка, а можливо, якась олія. Думай, що хочеш. Уявила?

— Уявила.

— І тут, коли небо повністю затягнулося, скрегіт припиняється і починається дощ. Він ллє, ллє і не дає навіть шансу заховатися. Дощ проходить крізь будь-який дах та одяг. Будь-які ковдри і навіть найтовстіші шари металу. Він про-хо-дить крізь усе, — вона промовила слова по складах, щоб підкреслити їх. — Крізь усе неживе, потрапляючи на твою шкіру. У тебе немає часу на роздуми. Ти просто бачиш, як краплі розбиваються, але геть не відчуваєш їх. У них немає ваги, і ти помічаєш, що вони і на воду не схожі. Ти бачиш це, але ще сильніше злякатися не встигаєш, тому що засинаєш. Ти засинаєш.

Мія навіть заплющила очі, щоб уявити все яскравіше. Хлоя так солодко вимовляла останні слова, що час почав тягнутися трохи повільніше.

— Як і кожен у світі. Все перетворюється в один великий сон для Віоландо, де очі всього людства виявились заплющеними. І починається справжній «Скрегіт». Небо починає кипіти. Кипіти по-справжньому. Угорі — тисячі бульбашок, що разом із дощем падають вниз. Кожна з них — справжнісінька шарова блискавка. Вони спадають повільно, але дощ не дає втекти жодній людині.

Усе лежить на своїх місцях. І коли блискавка торкається випадкової людини — вона перестає існувати. Сама перетворюється на купу бульбашок, що лопаються і розносяться по повітрю. Людина зникає. Одна, десять, сотня, тисячі, десятки тисяч, Міє. Життя великої кількості людей обриваються майже одночасно. Кожній бульбашці — своя людина.

Тіло не рухалося, адже свідомість була там, в уяві. Мія лежала в якомусь маленькому будиночку, беззахисна, як і всі інші. До неї блискавка не дісталася, але стало шкода вигаданої людини, котра спала в сусідньому домі. Шкода через те, що від таких негод ніяк не врятуєшся. Народився, навчився ходити, десятки років прожив й увібрав стільки досвіду, когось чогось навчив, а одного невдалого дня ліг відпочити на своєму ліжку і навіть відскочити від злощасної блискавки не зміг.

— Але комусь пощастило більше, — заворожено продовжувала Хлоя. — У них потрапляла блискавка і... трагедії не ставалося. Напевно, вона залишалася всередині, а може, й проходила наскрізь, залишаючи частину себе. У цих людей з'явився амарантин, і вони стали його носіями. Цього разу їм пощастило, і вони прокинулися разом з іншими. Кінець. Завіса. Аплодисментів не потрібно.

Мія розплющила очі і по тілу пробігли мурашки. Хлоя добре змінювала інтонацію і вміла підбирати потрібні слова, щоб все в уяві поставало саме по собі. Зараз вона виглядала дуже самовдоволено і посміхалася, зиркаючи то на Фріду, то на Мію.

— Нічого собі! Навіть слів немає. Ти дуже цікаво розповідаєш. Я все дуже яскраво уявляла.

— Дякую! Рада, що впоралася. А поки що я хочу ще трохи поспати. П'ять разів під час розповіді хотілося позіхнути, — вона лягла у вже звичну позу і показала розкриту долоню. — П'ять разів...

— Я би впоралася не гірше, — знизала плечима Фріда. — Але так і справді було, просто не так красиво.

— Виходить, для тебе світяться ті, на кого впали блискавки, але хто пережив Скрегіт, так?

— Саме так. Я бачу носіїв і сама є такою.

— А як ароман...

— Амарантин, — допомогла Фріда.

— Так, він. Як він впливає на людину? Це не просто мерехтіння біля людини, правильно?

— Ні, зовсім ні. Тут інше. Якщо дуже захотіти, амарантин допомагає...

— Втілювати, — коротко підказала Хлоя.
— Спи вже! Так, допомагає «втілювати» думки, назвемо це так.
— А які думки можна втілювати?
— Різні. Дуже різні, але про це я тобі розповім потім. Тема доволі об'ємна.

Мія відчувала, що хвилюється. Хотілося їй самій втілити якісь думки, раз уже амарантин був у ній. Може, голос у голові їй справді вирішив пожартувати і вигадав історію з кров'ю, хтозна для чого.

— А Хлоя — носій амарантину?
— Угу, — тихий голос навпроти звучав байдуже.
— Так, — Фріда глянула скося в сторону подруги. — Там, куди ми їдемо, майже всі носії.
— А на тварин падали краплі з блискавками? Існують тварини-носії?

— Вважається, що всі тварини теж засинали. Я... — Фріда підняла брови, не знаючи, що їй сказати. — Не думала про таке. Гадаю, ні. Гадаю, що для втілення амарантину потрібна свідомість. Це не так просто.

Запитання виникали самі по собі одне за іншим і їх було так багато, що точно половина з них вилітала з голови, поки звучали відповіді.

— Так-так, я розумію, про що ти. А як люди припинили увесь цей «Скрегіт», якщо спали?

— Він припинився самотійно. Приблизно через дев'ять годин після того, як почався. Блискавки і дощ закінчились, а люди прокинулись. Я навіть пам'ятаю, як на вулиці, де я жила, зібрався страшенний натовп, котрий ніколи до цього часу не збирався. І всі спостерігали як затягується дивне олійне небо. Як воно стає звичайним. І єдине, що залишилося після «Скреготу» до цих пір...

— ... це вони? — підбадьорилася Мія і показала пальцем за вікно на одну з кольорових хмар. — Ось я теж думала, що вони якось виділяються з усього, що вони незвичні і не такі, як звичайні хмари! Я ж маю рацію, так?

Фріда виглянула у вікно і ніби отямилася. Вона дістала з невеликої сумки гребінець і почала розчісуватися.

— Так. Вони залишилися ще з того часу. Але чому вони не зникли і зовсім не рухаються — ніхто не знає. Про Скрегіт в цілому мало хто щось знає. Що за небо, що за дощ, що за блискавки... І чому так трапилося. Загалом, залишив він після себе багато відкритих запитань. Дуже цікаве явище.

— Так, саме «явище», ага. Це клятий катаклізм, агов, — обурилася Хлоя, прибравши з обличчя руку.

— А ти бурчи менше. І спи, бо скоро приїдемо.

— Я вже перехотіла спати. А ось говорити про такі речі треба як є. Це катастрофа для всього Віоландо, Мія, а не «цікавий випадок». Не слухай її, — Хлоя знову сіла, однією рукою причесала волосся набік і продовжила говорити з іще більшим натиском, ніж до цього, іноді стукаючи пальцем по столу. — Вся ця історія звучить, як дурниця, в цьому й полягає основна трагедія, хай йому грець. Її неможливо передати нащадкам, тому що ще десять років не минуло, а вона виглядає, як легенда для кожного, хто особисто не пережив всю ту нісенітницю. І це бісить! «Скрегіт» настільки ламає здоровий глузд, що авторам мемуарів залишається тільки приписувати після кожного абзацу: «Все так і було, присягаюся вам!». Ви б уже через пів століття не повірили в цю ахінею, якщо б вам її написала незнайома людина. А якщо б повірили, то я б не повірила. І мала б рацію.

Вона хотіла ще щось додати, але наостанок тільки стукнула вказівним пальцем по столі. Ці її слова, хоч і сказані не підвищеним тоном, — далеко не дитяча наївність і жарти, нехай і обурення не було направлене на когось із співрозмовників.

— Хлоє, легше.

— А що такого? Легше не буває.

— Так. Не буває.

Фріда відклала гребінець і витримала невелику паузу. Очевидно, їй щось не сподобалося, раз вона навіть насупилася. Незабаром вона заговорила своїм розміреним голосом:

— Знаєш, я спершу подумала, що ти цікавишся цими хмарами з наукової точки зору, але коли ти сказала, що уявлення не маєш, звідки вони взялися, я страшенно здивувалася. Значить при «Скреготі» тебе могло ще не існувати, але ці хмари все одно здаються тобі незвичайними. Це цікаво, — вона ще раз виглянула у вікно і зойкнула. — Пост. Вже скоро будемо вдома.

Проїхавши ще трохи, вони зупинилися. Місцевий пост нічим не був схожий на той, що у Мейярфі: черга туди була максимум із двох-трьох омнібусів, а біля воріт стояли старший чоловік та жінка у віці, і на тому все. Ніяких тобі грастій зі зброєю. До дверей підійшов вусатий юнак у капелюсі й акуратно, навіть ввічливо, постукав у дверцята.

— Все гаразд, наша людина, — Фріда дістала якісь папери з кишені флайо і вийшла. Обоє привіталися і рушили до

перевізника. Співрозмовниця, яка залишилася, сиділа, впершись лобом у стіл, і було незрозуміло чи вона спить, чи ні.

— Хлоє, — хотілося говорити якомога тихіше, щоб випадково не здатися набридливою.

— М-м? — та підняла голову і не виглядала сонною чи роздратованою.

— Е-е-е... Фріда розказувала мені про одну людину, котра живе в її домі. І котра знає про ті дивні хмари більше, ніж будь-хто. Вона мала на увазі тебе, так?

— Що? Ні, Предвічна вбережи. Звісно, що ні. Я не дослідник, а дипломат. Мені, розумієш, цікаві більш насущні питання. Вона говорила про Ская. Ти з ним познайомишся. Він легкий тип у всіх значеннях цього слова. Так що все у повному порядку. Абсолютно. В самому повному з усіх порядків.

— Добре, я чекатиму цього. А хто ще з вами живе в домі? Чи ви втрюх?

Хлоя підняла брови і натягнуто посміхнулася, щоб передати всю незручність ситуації. Її, судячи з усього, збентежило саме запитання.

— Так-к-к... Фріда, звичайно, дивовижна. Не розповіла про те, «куди і до кого» нічого. Нічого, так?

— Просто ми розмовляли про інше. Зовсім.

— Ми живемо в замку, а не домі. Замок — це наш дім, але головне не уявляй його, як ось ці дрібні хатинки, повз які ми проїжджаємо.

Мія кілька разів кліпнула так, ніби ця інформація зовсім не була пов'язана з будь-якими можливими варіантами. Потім відхилила шторку і трохи висунулась з віконця — нічого схожого на замок видно не було. Тільки невеличка площа, що ледь прокидалася. А неподалік стояли кілька будиночків. Нічого масштабного й дивного: невеликий ставок посередині, кілька закладів і кілька будинків поруч — ось і вся площа. Неподалік виднілася ще одна, тільки трохи менша.

— Прямо замок-замок?

— Так, Ортóрус називається. Уявляй собі замок-замок, але не перефантазуй, а то навігадуєш собі, а потім побачиш і розчаруєшся. Середній такий солідний замок. Добре?

— Добре...

— А живемо ми не втрюх, — Хлоя взялася рахувати, але збилася і покинула цю справу. — Правда, не до точних цифр зараз. Двадцять чи близько двадцяти. Це так, загальна інформація, щоб згладити кутки. А то очікувати, що в будинку

дві-три людини, а побачити щось зовсім інше — навіть я б, напевно, розгубилася.

— Дякую. Це й справді добре, що уточнила. Тепер уявляю замок і багато людей.

Хотілося ще щось запитати, але це було б надто нечемно. Було незрозуміло, чи можна про таке запитувати, чи це щось таке особисте, чим навіть не з кожним другом прийнято ділитися. Мія підтиснула губи, але співрозмовниця якось вловила те, що було у неї на думці.

— Запитуй, не бійся. Мені з тобою легко говорити, тому з задоволенням відповім.

— Хлоє, а ось як ти... Ну, ти ж носій, так? Я, це... маю на увазі... Ось ти, як носій...

— Який у мене аромат, так?

— А... аромат?

— Те, як я втілюю свій амарантин, називається «ароматом». Це тебе цікавить?

— Ну... Так. Це.

— Я знала, — дівчина закінчила речення з азартом. Вона виглядала впевнено, ніби її запитали про найсильнішу сторону. Взявши з полицки олівець, Хлоя заховала його між долонями, потім загорнула нижню його частину в маленький шматочок тканини і простягнула співрозмовниці.

— Я вмю перетворювати речі на їжу. Це, наприклад, тепер неймовірно смачний бісквіт, а не олівець. Тому тримай обережно і спробуй відкусити невеличкий шматок. Нічого смачнішого ти точно ще не куштувала.

Мія обережно взяла презент. Спершу вона насупилася, сумніваючись у тому, в чому запевнила її Хлоя. Але ні, олівець справді став іншим. Придивившись, стало зрозуміло, що грифель тепер був нічим іншим, як шоколадною начинкою, а олівець — м'яким бісквітом, що ось-ось розкришиться. Вперше з учорашнього вечора з'явилося відчуття голоду — бачити перед собою таку смакоту і навіть не надкусити... Неможливо встояти.

Щойно Мія піднесла бісквіт до рота, як хтось упевненим рухом забрав смаколика з її рук і зламав навпіл.

— Це неправильно, — з докором сказала Фріда, суворо глянувши на Хлою.

— Новий же олівець.

— Це неправильно. Ти ганьбиш нас, — відрізала та, взяла якийсь ключ із полиці і знову рушила до перевізника.

— Вічно вона бурчить, коли немає чого, — пробурмотала Хлоя, а потім уже звичайним голосом додала: — Мій справжній аромат — вплив на сприйняття людини. Вибач, якщо образила цією витівкою.

— Тобто ніякого бісквіта не було?!

Хлоя посміхнулася, ніби запитання і той здивований тон, яким його поставили, трохи підняли їй настрій. Мія ж потребувала відповіді — вона цілком відчувала, що її ошукали. Але це відчуття обману викликало захват, а не образу. Міраж здався таким справжнім, що аж дух перехоплювало.

— Бісквіта немає, але олівець був справжнім.

— Ось як це виглядає на практиці... Я розуміла, що ви не жартуєте, але щоб таке!

Хлою, судячи з усього, тішив тон із нотками захоплення. Вона стелула плечима, мовляв, нічого такого, навіть захотіла щось сказати, але до омнібусу зайшла Фріда і зачинила за собою двері. Атмосфера одразу змінилася.

По дорозі Мія не припиняла ставити запитання, все більше заглиблюючись у деталі. Запитань не ставало менше — на місці старих з'являлися нові. Але наскільки солодким виявилось відчуття того, що на запитання, які зберігалися у думках увесь місяць, поступово знаходяться відповіді. Картина цього світу набувала контурів, поки що ледь помітних, але вони позбавляли порожній листок його набридлої білизни.

Омнібус заїхав на пагорб, і Мія побачила обриси не найбільшого, але справді великого замку, що стояв просто посеред луків. Особливо чітку форму мали вежі: невеликі, але дуже різні. Виднілися і високі, і низькі, і з гострими кінцями, і плоскі зверху — яких тільки не було. З такої відстані важко роздивитися все й одразу. Очевидним було одне — він дуже виділявся на фоні низеньких будівель, що зустрічалися до цього часу.

Коли вони наближались, Мія розглядала замок. Хотілося трохи відпочити від розмов — це все ще встигнеться.

Омнібус не з'їхав з дороги й зупинився за десницю⁹ від будівлі. Дівчата вийшли, попрощалися з перевізником, і той поїхав кудись далі по широкій стежці. Всі троє йшли повільно, ступаючи по низькій мокрій траві.

— Хлоє, я хочу поговорити з Мією наодинці, ти не проти?

⁹ Десниця — одиниця виміру довжини в Еміронії. Еквівалентна 130 метрам.

Дівчина не зупинилася. В напівоберті вона показала якийсь невідомий Мії жест пальцями обидвох рук, посміхнулася, а потім розвернулася у бік замку і прискорила хід.

Мія і Фріда залишились удвох. Обидві дивилися догори: чи то на вежі, чи то у небо. Цілком ймовірно, що їхні погляди були направлені на одну й ту ж точку. Фріда тримала руки за спиною і виглядала вперше за весь час їхнього знайомства мрійливою. Мія заговорила першою, і це здивувало навіть її саму.

— І... Все одно ніби якась дірка в думках. Я поставила купу маленьких запитань, але найважливіше з них не сформулювала.

— Навіщо я тебе привезла? — співрозмовниця посміхнулася.

— Якщо хочеш, то так. Я хочу зрозуміти головний мотив усього.

— Для мене — стати ближчими. Це навіть мотивом не можна назвати. Скоріше — просто надія на краще, — Фріда точно дивилася на вежі. Дивилася з любов'ю, ніби на живу людину, котру любила й обожнювала. — Колись ми побудували цей дім і назвали його Ортóрус. Але неправильно казати, що це просто назва замку. Для мене це швидше поняття, ніж номінальне ім'я. Переді мною — Ортóрус. Але і я сама — Ортóрус. Кожна жива людина всередині — теж. Моя ціль — щоб і ти ним стала.

— Тоді моя мета така ж сама? Стати його частиною?

Фріда, здавалося, розмовляла в першу чергу з замком, а діалог із Мією був другорядним. Вона дивилася на свій дім, наче спостерігала за невидимим вогником, що ось-ось вислизне.

— Я б стала твоїм найгіршим ворогом, якщо би сказала, яка в тебе ціль. Тому що усвідомити її може тільки людина, котру звуть Мія. Поки що не думай про складне, будь ласка. Живи, спілкуйся з людьми, знайди свою пристрасть і не припиняй рухатися вперед. Ти швидко збожеволієш, якщо постійно думатимеш тільки про щось недосяжне і важливе.

Вона говорила без тієї впевненості, з якою вміла вимовляти слова. Голос навіть тремтів трохи, але Мія не могла зрозуміти чому. Зараз не було ніякої причини для цього — ні розмова, ні атмосфера до цього не змушували. Але промовляючи фразу за фразою, Фріда здавалася тут вразливішою, ніж там, у Мейярфі.

— Потрібні думки або прийдуть, або ні. І, можливо, одна й та ж фраза зараз і потім звучатиме для тебе зовсім по-різному. Якщо пощастить, то навіть не одна. Але поки що...

Фріда втомлено видихнула. Вона говорила заплутано, хоча щось у її словах притягувало. Мія чудово розуміла кожне слово окремо, але тільки вони зав'язувалися у вузлики, як сенс

вислизав. Він залишався видимим, але не дуже, як марево. Хвилюватися не треба було ні про що — Фріда не намагалася донести кожне слово так, щоб його зрозуміли. Її посмішка і погляд, її голос і мова, і навіть те, як вона стояла — зараз перед Мією була зовсім не та людина, яку вона зустріла в столиці. Все довкола рясніло новизною, і тільки вона почувалася порожнім білим листком.

— Поки що постарайся жити і ти зрозумієш, як це прекрасно і водночас складно.

Хлоя — дипломат з великої літери і найгостріший язик на півдні Еміронії. Марно доводити, що це не так — вона все одно переконає всіх і кожного в зворотному.